

การวิเคราะห์วรรณกรรมเชี่ยมซีของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี Literary Analysis in Prophetic Cards from the Temples in Mueang District, Phetchaburi

รพีพรรณ เทียมเดช
Rapipan Thiamdate

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University
Corresponding author E-mail: rapipan.thi@mail.pbru.ac.th
(Received: February 4, 2021; Revised : April 5, 2021; Accepted : May 17, 2021)

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์วรรณกรรมเชี่ยมซีของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เพื่อศึกษาลักษณะของวรรณกรรมเชี่ยมซีที่ปรากฏของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี และศึกษาวรรณกรรมเชี่ยมซีของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ในด้านรูปแบบ เนื้อหา การใช้ภาษา และคุณค่าที่ได้รับ ข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยเป็นใบเชี่ยมซีที่พบที่วัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 12 วัด จากจำนวนวัดทั้งหมด 75 วัด วัดละ 28 ใบ รวม 336 ใบ ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของใบเชี่ยมซีในทุกวัดจะมี 28 ใบ โดยทางวัดไปซื้อจากสำนักพิมพ์ที่กรุงเทพฯ และบางวัดมาจัดพิมพ์เอง ใบเชี่ยมซีแต่ละหมายเลขมีลักษณะผสมกัน หมายเลขหนึ่งๆ จะมี 2 - 4 ใบ มีลักษณะการเขียนที่แตกต่างกัน แต่จะมีเนื้อหาในใบนั้นๆ ใกล้เคียงกัน ด้านรูปแบบของใบเชี่ยมซีจะมี 2 ส่วน ที่ระบุชื่อวัดหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ระบุหมายเลขและเนื้อหาคำทำนาย จบด้วยการอวยพร ส่วนมากพิมพ์เป็น 3 ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน ส่วนรูปแบบการเขียนเป็นกลอนสุภาพ จำนวน 11 - 20 วรรค ๆ ละ 5 - 11 คำ ที่พบมากที่สุดคือ 8 คำ ส่วนเนื้อหามี 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นการทำนายเหตุการณ์ หรือ โชคชะตาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับดำเนินชีวิตใน 8 ด้าน คือ ด้านโชคลาภ ที่มีเนื้อหามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเนื้อคู่ โชคร้าย โรคภัยไข้เจ็บ การเงิน ญาติพี่น้อง การมีบุตร การทำงาน ตามลำดับ ส่วนที่ 2 เป็นคำเตือนหรือชี้แนะแนวทางพร้อมการแก้ไข นอกจากนี้เนื้อหาในภาพรวมจะมี 3 ด้าน คือ ด้านดี ปานกลาง และไม่ค่อยดี สำหรับการใช้ภาษา จะเด่นด้านสุนทรียรสด้วยการใช้คำสัมผัสใน แบบสัมผัสสระ ได้แก่ คำเคียง คำเทียบเคียง คำทบเคียง คำแทรกเคียง คำแทรกแอก และการสัมผัสพยัญชนะ ได้แก่ คำคู่ คำเทียบคู่ คำเทียบรด คำทบคู่ คำแทรกคู่ และคำแทรกรด การใช้สำนวน การใช้คำซ้ำ การใช้คำซ้อน การใช้ความเปรียบเทียบ การใช้คำคู่ การใช้คำศัพท์ที่มีความไพเราะ ใบเชี่ยมซีจึงถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าในด้านวรรณศิลป์ ด้านคติธรรมคำสอน และคุณค่าทางสังคม

คำสำคัญ: การวิเคราะห์วรรณกรรม เชี่ยมซี วัด เพชรบุรี

Abstracts

Literary analysis in prophetic cards within Mueang district, Phetchaburi province, focused on the style and literature of language written on the prophetic cards from the temples around the designated area. Patterns, contents, language use and values of language in prophetic cards were also included in this analysis. Data being used in this literary analysis were 336 prophetic cards from 12 of 75 temples in Mueang district, Phetchaburi. The result found from the literary analysis presented that there would be 28 prophetic cards for each temple, some temples bought them from a publisher in Bangkok and some temples had self-published. Each of the prophetic cards had a mixed appearance. Each number had 2-4 cards and there was different writing styles but they had quite the same meaning. The style of prophetic cards has 2 parts which specify the name of temple or sacred place, specify number and prophecy content and end with a greeting. Most of them were printed in 3 languages, there were Thai, English and Chinese. The writing style was a polite poem including of 11-20 paragraphs each paragraph had 5-11 words, the most common are 8 words. Details in the prophetic cards were divided into 2 parts. First part was the prophecy about fates in 8 aspects; luck had the most content followed by soulmate, bad luck, health, wealth, relatives, breeding, work. Another part was the warning or suggestion in case of finding solution for any obstacle or bad situation that might occur. In conclusion, there were 3 types of prophecies; positive, neutral, and negative. The language used in the prophetic card was outstanding in aesthetics by using internal rhyme in the style of rhyming vowel. There were many elements manifested in the language such as synonyms, analogy, metaphor, style, tones, old-fashion words and so forth. The value obtained from literary analysis through prophetic cards was to preserve the traditional Thai language, Thai poems, so it remained in the cultural heritage as a relief to our hearts and mind, giving ethics of life so we can live consciously.

Keywords: Literary analysis, Prophetic cards, Temple, Phetchaburi

บทนำ

เชียมซี เป็นงานเขียนที่เป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่ง ตามที่กุหลาบ มัลลิกะมาส (2517: 5) ได้ให้ความหมายของวรรณกรรมว่า “วรรณกรรม หมายถึง สิ่งที่เขียนขึ้นทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นรูปใด หรือเพื่อความมุ่งหมายใด” ซึ่งงานเขียนในใบเชียมซี เป็นลักษณะร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ มีเนื้อหาเกี่ยวกับคำทำนายเรื่อง โชคชะตา และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของบุคคล เช่น โชคลาภ โชคกลาง การเจ็บไข้ได้ป่วย การมีคู่ครอง การมีบุตร เป็นต้น แม้นวิถีชีวิตของบุคคลในปัจจุบันจะพัฒนาด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่ก็ยังคงอยากจะทำโชคชะตาของตนเองว่าจะประสบกับโชคดีหรือโชคไม่ดี ดังนั้นเมื่อเข้าวัดมานมัสการพระหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์แล้ว มักจะเสี่ยงทายใบเชียมซีเสมอ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2554: 406) ได้ให้ความหมายของคำ เขียมซี ว่า “เป็นใบทำนายโชคชะตา ตามศาลเจ้าหรือวัด เป็นต้น มีเลขหมายเทียบกับเลขหมายบนตัวที่เสี่ยงได้” การเสี่ยงเขียมซี จึงถือว่าเป็นโหราศาสตร์เก่าแก่แขนงหนึ่งที่ได้รับอิทธิพลมาจากชาวจีนที่เดินทางมาตั้งหลักแหล่งในประเทศไทย อาจจะมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยหรืออยุธยา เมื่ออพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งและมีการสร้างศาลเจ้าขึ้น ซึ่งเมื่อมีศาลเจ้ามักจะมีใบเขียมซีเป็นของคู่กัน ถ้าเปรียบเทียบกับศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว จังหวัดปัตตานี ที่สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2116 อาจกล่าวได้ว่าการมีศาลเจ้าและใบเขียมซีในประเทศไทยมีมานานไม่ต่ำกว่า 400 ปีขึ้นไป เดิมใบเขียมซีเขียนเป็นภาษาจีน ต่อมามีการแปลเป็นภาษาไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พบหลักฐานที่วัดกัลยาณมิตร ธนบุรี โดยนายเปลื้อง แซ่ซ้อ เป็นผู้แปลเป็นภาษาไทย ในรูปแบบร้อย-กรอง ความยาวต่อกันประมาณ 5-6 บท (ประยงค์ อนันทวงศ์, 2527) และยังได้รับการแปลจากบุคคลนิรนามหลากหลายสำนวน และแพร่กระจายไปในภูมิภาคต่างๆของประเทศไทย โดยเฉพาะในจังหวัดเพชรบุรี ประชาชนมีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา จะเห็นได้จากในจังหวัดเพชรบุรี มีวัดจำนวนมาก รวม 278 วัด (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเพชรบุรี, 2563)

วัดในจังหวัดเพชรบุรี นอกจากจะเป็นศูนย์รวมของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแล้ว ยังมีการสร้างสถาปัตยกรรมที่วิจิตรงดงามด้วยศิลปวัฒนธรรมเมืองเพชร ได้แก่ งานปูนปั้น การลงรักปิดทอง การประดับกระจก เป็นต้น ที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ โดยเฉพาะวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี มีจำนวน 75 วัด (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเพชรบุรี, 2563) มีวัดสำคัญๆ ได้แก่ วัดมหาธาตุวรวิหารที่เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของเพชรบุรี มีหลวงพ่อศักดิ์สิทธิ์เป็นศูนย์รวมจิตใจที่ชาวเพชรบุรีศรัทธาเลื่อมใส วัดใหญ่สุวรรณาราม พระอารามหลวงสร้างตั้งแต่สมัยอยุธยาและวัดพระพุทธไสยาสน์ ที่มีพระนอนขนาดใหญ่และวัดบันไดอิฐ ที่มีหลวงพ่อแดงเป็นที่สักการบูชา เป็นต้น ด้วยระยะทางไม่ไกลนัก ประกอบกับความสวยงาม สงบ ร่มเย็น ของวัดและความเลื่อมใสศรัทธา จึงมีพุทธศาสนิกชนมาสักการะที่วัดเหล่านี้จำนวนมาก

เมื่อพุทธศาสนิกชนมากราบสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำสถานที่นั้นๆ แล้ว จะมีการเสี่ยงทายโชคชะตาของตนเอง ด้วยความเชื่อว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์จะสามารถดลบันดาล หรือทำนายบางสิ่งบางอย่างให้เกิดขึ้นได้ จึงเสี่ยงใบเขียมซีด้วยการอธิษฐาน และเขย่ากระบอกไม้ตีตัวอย่างซ้ำๆ จนไม้ตีवल่นจากกระบอกมาเพียงอันเดียว แล้วจดจำหมายเลขไว้ เพื่อไปนำใบเขียมซีจากตุ้มอ่านคำทำนาย ด้วยจำนวนวัด และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในจังหวัดเพชรบุรีที่มีจำนวนมาก และวรรณกรรมเขียมซีที่เป็นงานเขียนด้วยคำประพันธ์ประเภทกลอน ที่มีมานาน มีการใช้ภาษาที่ไพเราะ และเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทย จึงสนใจที่จะศึกษาวรรณกรรมเขียมซีของวัดในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเพชรบุรี ในด้านลักษณะของใบเขียมซีที่ปรากฏ ศึกษาใบเขียมซีในด้าน รูปแบบ เนื้อหา การใช้ภาษา และคุณค่าที่ได้รับ เพื่ออนุรักษ์งานวรรณกรรมให้คงอยู่สืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะของวรรณกรรมเขียมซีของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาวรรณกรรมเขียมซีของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ในด้านรูปแบบ เนื้อหา การใช้ภาษา และคุณค่าที่ได้รับ

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะเก็บรวบรวมจากวรรณกรรมเขียมซีที่ปรากฏในวัดเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
2. ขอบเขตด้านเนื้อหาจะศึกษาวรรณกรรมเขียมซีของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ในด้านลักษณะของวรรณกรรมเขียมซี และวิเคราะห์ในด้านรูปแบบ เนื้อหา การใช้ภาษา และคุณค่าที่ได้รับ

3. ขอบเขตด้านเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลวรรณกรรมเชื่อมโยงของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 75 วัด ช่วงเวลา 1 พฤศจิกายน - 15 ธันวาคม 2563 พบว่า วัดที่มีใบเชื่อมโยง มีเพียง 12 วัด เนื่องจากทางวัดมิได้พิมพ์หรือซื้อใบเชื่อมโยงเพิ่ม จะมีใบเชื่อมโยงเฉพาะในกิจกรรมสำคัญหรือกิจกรรมพิเศษของวัด เช่น งานปิดทองลูกนิมิต งานประจำปีของวัด งานสงกรานต์ เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ใบเชื่อมโยงของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรีจำนวน 336 ใบ จากวัดจำนวน 12 วัด

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 สํารวจจำนวนวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี และเดินทางไปวัดทั้ง 75 วัด เพื่อสอบถามและเก็บข้อมูลวรรณกรรมเชื่อมโยงจากวัด ซึ่งได้มาจำนวน 12 วัด

2.2 รวบรวมเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 ศึกษาวรรณกรรมเชื่อมโยง จำนวน 336 ใบ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ศึกษาวรรณกรรมเชื่อมโยง โดยการแปลความและตีความข้อมูล จำนวน 12 วัด รวม 336 ใบ ในด้านลักษณะของใบเชื่อมโยงที่มี และวิเคราะห์ในด้านรูปแบบ เนื้อหา การใช้ภาษา และคุณค่าที่ได้รับ

2.2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง แสดงคำร้อยละ และการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

วัดในจังหวัดเพชรบุรี มีจำนวน 278 วัด แบ่งเป็นวัดที่สังกัดมหานิกาย จำนวน 253 วัด และสังกัดธรรมยุติกนิกาย จำนวน 25 วัด วัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จะมีทั้งหมด 75 วัด เป็นวัดในสังกัดมหานิกาย จำนวน 71 วัด และสังกัดธรรมยุติกนิกาย จำนวน 4 วัด (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเพชรบุรี, 2563) จากการสำรวจวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี รวม 75 วัด พบว่า ระยะทางของวัดแต่ละวัดไม่ไกลกันนัก สามารถเดินทางได้อย่างสะดวก และพบว่าวัดทั้ง 75 วัด มีวรรณกรรมเชื่อมโยง เพียง 12 วัด ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

1. เป็นวัดที่มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เคารพศรัทธาและทางวัดเปิดให้พุทธศาสนิกชนเข้าไปสักการบูชา เช่น หลวงพ่อศักดิ์สิทธิ์ ที่วัดมหาธาตุวรวิหาร หลวงพ่อแดง ที่วัดบันไดอิฐ เป็นต้น

2. เป็นวัดที่อยู่ใกล้กับสถานที่ท่องเที่ยว ชุมชน หรือใกล้ถนนที่เดินทางสัญจรได้สะดวก เช่น วัดหาดเจ้าสำราญ ที่ตั้งอยู่ใกล้กับทะเลหาดเจ้าสำราญ วัดสระบัว ที่อยู่ในเขตชุมชนและริมถนน เป็นต้น

ส่วนวัดที่ไม่มีวรรณกรรมเชื่อมโยง เนื่องจากวัดอยู่ห่างไกล เช่น วัดดอนมะขามช้าง เป็นต้น ซึ่งวัดจะนำวรรณกรรมเชื่อมโยงมาแสดงในช่วงเทศกาลสำคัญ ที่มีพุทธศาสนิกชนมาที่วัด เช่น งานปิดทองลูกนิมิต งานประจำปีของวัด เป็นต้น วัดที่มีวรรณกรรมเชื่อมโยง จำนวน 12 วัด ได้แก่ วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดช้าง วัดพระพุทธไสยาสน์ วัดสระบัว วัดใหญ่สุวรรณาราม วัดบันไดอิฐ วัดโรงเข้ วัดบุญทวี (ถ้าเขาหลวง) วัดธงชัย วัดอินทราราม วัดโพธิ์พระไณ และวัดหาดเจ้าสำราญ ส่วนวัดที่ไม่มีวรรณกรรมเชื่อมโยง จำนวน 63 วัด ได้แก่

1) สังกัดมหานิกาย จำนวน 59 วัด ได้แก่ วัดคงคารามวรวิหาร วัดยาง วัดแก่นเหล็ก วัดพลับพลาชัย วัดอัมพวันปิยาราม วัดโคก วัดกุฎีดาว วัดไชยสุรินทร์ วัดชีระอินทร์ วัดข่อย วัดรัตนตรีย์ วัดไตรโลก วัดกำแพงแลง

วัดพระทรง วัดพรหมวิหาร วัดเกาะ วัดจันทราวาส วัดชีวีประเสริฐ วัดลาด วัดอ้อเจริญธรรม วัดพระรูป วัดนาค วัดเพชรลิ้น วัดป้อม วัดแรก วัดไร่ดอน วัดเวียงคอย วัดเขมาภิรติการาม วัดบันไดทอง วัดขุนตรา วัดวิหารโบสถ์ วัดหนองควง วัดเจริญศรีมณีผล วัดทองนพคุณ วัดบ่อหลวง วัดเสาวคนธ์ วัดเพรียง วัดท่าศิริ วัดประดิษฐ์นาราม วัดเสาชงเรียง วัดถ้ำแก้ว วัดสิงห์ วัดชมพูพน วัดโพธิ์ที่ยมณี วัดปากน้ำ วัดใหม่เจริญธรรม วัดโพธิ์พระนอก วัดลาดโพธิ์ วัดสำมะโรง วัดไสกระดาน วัดหนองหว้า วัดลุ่มโพธิ์ทอง วัดบางทะเล วัดหนองไม้เหลือง วัดนาพรม วัดดอนมะขามช้าง วัดธรรมรังษี วัดถ้ำนุรา และวัดดอนบ้านใหม่

2) สังกัดธรรมยุติกนิกาย จำนวน 4 วัด ได้แก่ วัดมหาสมณาราม วัดสนามพรพราหมณ์ วัดอุทัยไพศาราม และวัดสมอดาน

จากการศึกษาสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ลักษณะของวรรณกรรมเขียนซีของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ใบเขียนซีเดิมเป็นภาษาจีน ใช้อักษรจีน ต่อมาได้รับการแปลเป็นร้อยกรองในภาษาไทย ประมาณ 4 – 6 บท ต่อหนึ่งใบ เท่าที่ปรากฏหลักฐานที่วัดกัลยาณมิตร ฝั่งธนบุรี โดยนายเปลื้อง แซ่ซ้อ แปลเป็นภาษาไทย ในสมัยรัชกาลที่ 5 และต่อมาใบเขียนซีได้รับการแปลจากบุคคลนิรนามหลายสำนวน จากต้นฉบับหลายฉบับ โรงพิมพ์ในกรุงเทพฯ ได้นำต้นฉบับจากสถานศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ไปพิมพ์และจำหน่ายไปยังจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ และแพร่กระจายมาที่จังหวัดเพชรบุรี

ใบเขียนซีของวัดในเขตอำเภอเมือง จะมีแหล่งที่มาคล้ายกันคือ ทางวัดจะไปซื้อใบเขียนซีที่ กรุงเทพฯ มาใช้ ดังที่ พระมหาวรพจน์ คัมภีร์ปัญญา ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดมหาธาตุวรวิหาร (2564) ให้ข้อมูลว่า “ใบเขียนซีของวัดสืบทอดต่อๆ มา ตั้งแต่เจ้าอาวาสท่านเก่าๆ ได้ไปซื้อที่กรุงเทพฯ เพื่อให้ประชาชนที่มาสักการะ หลวงพ่อศักดิ์สิทธิ์ ที่จะมาขอพรและเสี่ยงทายใบเขียนซี เมื่อใบเขียนซีหมด ทางวัดจะไปซื้อใหม่และต่อมาได้ จัดพิมพ์เองและพิมพ์ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน”

ใบเขียนซีของวัดในเขตอำเภอเมือง จำนวน 12 วัด จะมีจำนวนใบเขียนซีเท่ากันคือ 28 ใบ แต่ด้วยความที่แหล่งพิมพ์ใบเขียนซีเพื่อจัดจำหน่ายอยู่ในกรุงเทพฯ มีประมาณ 4 แหล่งสำคัญ โดยการเก็บตัวอย่างที่มีผู้ แปลไว้แล้วตามสถานศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ มาจัดพิมพ์เผยแพร่ และจัดจำหน่ายโดยไม่ระบุที่มา (วิมล คำศรี, 2563) และทางวัดมาซื้อเพื่อนำไปใช้ เมื่อหมดแล้วจะมาซื้อใหม่หรือนำใบเขียนซีที่มีไปจัดพิมพ์เอง และบางวัดโดยเฉพาะ วัดขนาดเล็ก จะมาใช้ใบเขียนซีจากวัดขนาดใหญ่ไปจัดพิมพ์เองบ้าง ทำให้ไปเขียนซีมีหลายชุด เท่าที่พบใบเขียนซี ของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จะมี 4 ชุด โดยใบเขียนซีเหมือนกันหมดทั้ง 28 ใบ จะมี 3 วัด ได้แก่ วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดใหญ่สุวรรณาราม และวัดสระบัว ส่วนวัดที่เหลืออีก 9 วัด จะมีใบเขียนซีจำนวน 2 - 4 ฉบับ ดังนี้ ใบที่มี 2 ฉบับ จะมี 6 หมายเลข ได้แก่ หมายเลข 2, 7, 8, 9, 19, 21 ใบที่มี 3 ฉบับ จะมี 16 หมายเลข ได้แก่ หมายเลข 1, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 20, 22, 23, 26 ส่วนใบที่มี 4 ฉบับ จะมี 6 หมายเลข ได้แก่ หมายเลข 14, 18, 24, 25, 27, 28 รวม 84 ใบ

แม้ว่าลักษณะของใบเขียนซีจะมีหลายฉบับ แต่เนื้อหาในใบเขียนซีจะมีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น ใบเขียนซี หมายเลข 4 จะมี 3 ฉบับ แต่เนื้อหาในใบเขียนซีจะมีเนื้อหาการทำนายด้านความรักที่ต้องรอก่อน จะทำงานอะไรให้อดทน ระวังตัวระวัง ยังไม่มีโชคลาภ และถ้ามีครรภ์จะได้บุตรชาย ซึ่งมีเนื้อหาใกล้เคียงกัน ดังนี้

ใบที่ 4 วัดมหาธาตุวรวิหาร	ใบที่ 4 วัดโพธิ์พระใน	ใบที่ 4 วัดหาดเจ้าสำราญ
ใบที่สี่นี้ไซ้รเหมือนไกลคู่ มิได้รู้ปะพบประสบบสอง เหมือนลูกไก่ฝูงเดียวที่เี่ยวคนอง	ใบที่สี่ชี้ชัดความพลัดพราก เหมือนต้องจากคู่ไปไกลสถาน ดังลูกไก่พลัดวงหลงไปนาน	ใบที่สี่ความยากลำบากแสน จะตกถิ่นฐานใดให้ขาดแคลน เฝ้าแต่แค้นเคืองอยู่มีรูวาย

ใบที่ 4 วัดมหาธาตุวรวิหาร	ใบที่ 4 วัดโพธิ์พระใน	ใบที่ 4 วัดหาดเจ้าสำราญ
ตัวหนึ่งต้องจากไปเสียไกลกัน ต่อมานานๆจึงพบประสบพัทธ์ ได้สมศักดิ์สุชีเป็นศรีสัน	กว่าจะพานพบหน้าก็ซำจ้ง	จะกินนอนร้อนใจไม่เป็นสุข มีแต่ทุกข์เพิ่มพูนไม่สูญหาย เหล่าศัตรูแท้ห้อมล้อมรอบกาย หายว่าร้ายจงเร่งระวังตัว
จะทำการสิ่งใดพร้อมใจครั้น แต่ข้อนั้นทวยไว้ทีไหนที อย่าดำเนินเดินหน้าท่านว่าร้าย เราต้องหมายความหลังระวังหนี เหมือนจันทร์ร้อนเร่ขึ้นเมฆี พระแสงศรีสุริยงต้องลงดิน ถามคนเจ็บว่าหายสบายจิต	ต้องอุตสาห์อดกลั้นถึงนานหน่อย แล้วจึงค่อยเป็นสุขในยุคหลัง จงประคองตนไว้ออย่าให้ปลั้ง ดวงจิตตั้งหวังสมานสามัคคี เร่งนอนบนบเคารพอยู่ที่ผู้ใหญ่ คอยตามไปใช้พินิจกิจวิถึ เหมือนดวงจันทร์ส่องฟ้าในราตรี เมื่อแสงศรีสุริยงตะวันรอน ถามถึงไข้ว่าคงหายได้สำราญ	-
ถามเรื่องติดเป็นความตามกระสินธ์ คงชนะเขี้ยวหนออย่าราคิน	ความโรงศาลมีชัยไม่หลอกหลอน	ถามหาลาภล้นยากลำบากล้น แต่เป็นความนั้นพันข้อที่ชั่ว
แม้ถามถึนคนลึลลหนึกาย ว่ายังไม่ปะพบประสบพัทธ์	ยังไม่พบลูกหนึที่หนีจร	ถ้าถามพวกลูกหนึที่พันพั้ว ว่ามีมัวไม่ปะสบได้พบพาน
ถามลูกรักในครรรค์เหมือนมันหมาย ว่าคงเห็นเป็นชาย จบทำนายใบที่สี่เท่านี้เอยฯ	ในอุทรบุตรเป็นชายทำนายเอยฯ	-
-	-	ถามถึงซู้คูเรียงจะเคียงพัทธ์ อย่าได้ฝักใฝ่เห็นเป็นแก่นสาร มีแต่ร้ายร้อนใจให้รำคาญ สงบการยังสติตรองเอยฯ

ดังนั้นการเสี่ยงทายใบเซียมซีของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี แม้จะมี 4 ชุด แต่เนื้อหาในใบเซียมซีจะมีลักษณะใกล้เคียงกัน

2. การศึกษาวรรณกรรมเซียมซีในด้านรูปแบบ เนื้อหา การใช้ภาษา และคุณค่าที่ได้รับ

2.1 ด้านรูปแบบ จะศึกษาในเรื่อง โครงสร้างของใบเซียมซี และรูปแบบคำประพันธ์ ในด้านโครงสร้างของใบเซียมซีที่พบ จะพิมพ์บนกระดาษขนาด 3.5 – 8 นิ้ว แล้วแต่การจัดพิมพ์ ซึ่งมีโครงสร้างใน 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ระบุชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ชื่อวัด หมายเลขโทรศัพท์ของทางวัด

ส่วนที่ 2 ระบุเลขที่ของใบเซียมซีว่าเป็นใบที่เท่าไร และตามด้วยเนื้อหาของใบเซียมซี เป็นบทกลอนจำนวน 3-5 บท จำนวน 12-20 บรรทัด โดยขึ้นต้นในลักษณะสรุปความ เช่น “ใบที่หนึ่งสมมาตรปรารถนา” แล้วตามด้วยคำทำนายในเชิงเสนอแนะ ตักเตือนให้กำลังใจหรือแจ้งเหตุการณ์ เช่น “ถามของหายไม่ปะสบได้พบพาน

เร่จตุรศักร์แสวงบุญกุศล จะช่วยหนุนค้อยสุขเกษมศานต์” (ใบที่ 26 วัดหาดเจ้าสำราญ) และจบด้วยคำว่า “เอเยฯ” เช่น “ตั้งเด็กอ่อนนอนเปลเขาเท่ไกว พี่เลี้ยงได้ค้อยพิทักษ์รักษาเอเยฯ” (ใบที่ 22 วัดโรงเข้)

ส่วนที่ 3 จะมีข้อความอวยพร ได้แก่ “ขอจงมีอายุ วรรณะ สุขะ พละ สวัสดิ์ลาภ โนะโม พุทธายะ” (ใบที่ 28 วัดมหาธาตุวรวิหาร) และบางฉบับจะมีคำแนะนำให้ปฏิบัติเพิ่มเติม (ต่อจากคำว่าเอเยฯ) เช่น “ใครเสี่ยงได้ใบนี้ต้องไปทำบุญ เคาระห์ร้ายจะกลายเป็นดี” (ใบที่ 3 วัดโพธิ์พระไณ)

บางวัดจะมีไม้ครบทั้ง 3 ส่วน แล้วแต่การกำหนดการพิมพ์ ถ้าทางวัดส่งให้โรงพิมพ์ ดำเนินการพิมพ์เองจะมีครบทั้ง 3 ส่วน ซึ่งมีจำนวน 3 วัด ส่วนวัดที่ใช้วิธีซื้อจากโรงพิมพ์จะไม่มีส่วนที่ 1 และจะมีการแปลเป็นภาษาอื่นๆ ด้วย มีจำนวน 20 วัด จะเห็นได้ว่าวัดส่วนใหญ่สั่งซื้อจากโรงพิมพ์มาใช้เลย

ใบเขียนสีบางวัดจะมีการแปลข้อความเป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน ซึ่งพบว่าจะมีพิมพ์แบบ 3 ภาษา มากที่สุด รองลงมาคือ ภาษาไทย ภาษาไทยและภาษาจีน จำนวน 12 วัดๆ ละ 28 ใบ รวม 336 ใบ ดังนี้

1. พิมพ์เป็นภาษาไทยภาษาเดียว จำนวน 4 วัด ได้แก่ วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดสระบัว วัดใหญ่สุวรรณาราม และวัดโพธิ์พระไณ คิดเป็นร้อยละ 33.33
2. พิมพ์เป็นภาษาไทยและตามด้วยภาษาจีน จำนวน 2 วัด ได้แก่ วัดช้าง และวัดหาดเจ้าสำราญ คิดเป็นร้อยละ 16.67
3. พิมพ์เป็นภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน จำนวน 6 วัด ได้แก่ วัดพระพุทธไสยาสน์ วัดบันไดอิฐ วัดโรงเข้ วัดบุญทวี (ถ้าเขาหลวง) วัดธงชัย และวัดอินทราราม คิดเป็นร้อยละ 50

นอกจากนี้ ลักษณะที่ทางวัดจัดพิมพ์เอง จะระบุชื่อวัดไว้ด้านบน จำนวน 3 วัด ได้แก่ วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดใหญ่สุวรรณาราม และวัดโพธิ์พระไณ คิดเป็นร้อยละ 25 และทางวัดซื้อมาจากโรงพิมพ์ และไม่ได้ระบุชื่อวัด จำนวน 9 วัด ได้แก่ วัดช้าง วัดพระพุทธไสยาสน์ วัดสระบัว วัดบันไดอิฐ วัดโรงเข้ วัดบุญทวี (ถ้าเขาหลวง) วัดธงชัย วัดอินทราราม และวัดหาดเจ้าสำราญ คิดเป็นร้อยละ 75

บางวัดจะมีการพิมพ์ด้านหลังของใบเขียนสี โดยนำวาเทธรรมของพระสงฆ์ที่มีชื่อเสียง หรือเป็นที่เคารพนับถือมาแสดง เช่น หลวงพ่อพุทธทาสภิกขุ หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี เป็นต้น เช่น ดี-ชั่ว มิได้เกิดขึ้นมาเอง แต่อาศัยการทำบ่อยก็ชินไปเอง เมื่อชินแล้วก็กลายเป็นนิสัย ถ้าเป็นฝ่ายชั่ว ก็แก้ไขยาก คอยแต่จะไหลลงไป ตามนิสัยที่ทำอยู่เสมอ ถ้าเป็นฝ่ายดี ก็นับว่าคล่องแคล่ว กล้าขึ้นเป็นลำดับ (วาเทธรรมหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต) ไม่เชื่อไม่ลบหลู่ รู้เชื่อไม่มั่งงาย หมั่นใช้ปัญญาตริตรอง กฎแห่งกรรมมีจริง จงเร่งลดชั่ว เพิ่มดีมีจิตนิ่งนาน (ใบที่ 1 วัดบันไดอิฐ)

รูปแบบการเขียนที่พบในใบเขียนสี จะเป็นงานเขียนแบบร้อยกรองประเภทลอนสุภาพ ที่แต่งตามลักษณะฉันทลักษณ์ คือ 1 บท มี 4 วรรค วรรคละ 5 – 11 คำ โดยการขึ้นต้นจะระบุหมายเลขของใบเขียนสีและสรุปความของเนื้อหา เช่น “ใบที่ยี่สิบแปดว่าเลิศประเสริฐแสน” (ใบที่ 28 วัดหาดเจ้าสำราญ) และบรรยายคำทำนายตามเนื้อหาประมาณ 11 – 20 วรรค จบด้วยการลงท้ายด้วยการสรุปความและคำว่า “เอเย” เช่น “จบอภิปรายทายใบในสำเนา ต้องจัดเอาว่าดีเท่านี้เอเยฯ” (ใบที่ 27 วัดมหาธาตุวรวิหาร) และบางใบจะขึ้นต้นวรรคด้วยวรรครับเหมือนกลอนนิราศ ทำให้มีจำนวนวรรคเป็นเลขคี่ได้แก่ 11, 13, 15, 17 วรรค

ใบเขียนสีของวัดในเขตอำเภอเมือง จำนวน 12 วัด จะมีจำนวนเท่ากัน คือ 28 ใบ รวม 336 ใบ แต่ใบเขียนสีแต่ละใบทางวัดจะมีลักษณะเหมือนและแตกต่างกัน บางหมายเลขมี 2, 3, 4 ใบ เมื่อจำแนกใบที่ไม่ซ้ำกันจะมี จำนวน 84 ใบ ซึ่งแต่ละใบจะมีจำนวน 11 – 20 วรรค

ใบที่มี 11 วรรค จะมีจำนวน 2 ใบคิดเป็นร้อยละ 2.38 ใบที่มี 12 วรรค จะมีจำนวน 7 ใบ คิดเป็นร้อยละ 8.33 ใบที่มี 14 วรรค จะมีจำนวน 1 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.19 ใบที่มี 15 วรรค จะมีจำนวน 25 ใบ คิดเป็น

ร้อยละ 29.76 ใบที่มีจำนวน 16 วรรค จะมีจำนวน 40 ใบ คิดเป็นร้อยละ 47.62 ใบที่มีจำนวน 17 วรรค จะมีจำนวน 1 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.19 ใบที่มี 19 วรรค จะมี 2 ใบ คิดเป็นร้อยละ 2.38 และใบที่มี 20 วรรค จะมี 6 ใบ คิดเป็นร้อยละ 7.14 ดังนั้นจะเห็นว่าใบเซียมซีที่พบจะมีจำนวน 16 วรรค (4 บท) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือจำนวน 15 วรรค ส่วนจำนวนคำในแต่ละวรรค จะมีจำนวน 5 – 11 คำ ที่พบมากที่สุดคือ จำนวน 8 คำ ซึ่งถือว่าตรงตามลักษณะต้นหลักของกลอนสุภาพ ใบเซียมซี 84 ใบจะมีจำนวน 11 – 20 วรรค รวมทั้งหมด จะมี 1,310 วรรค โดยจะมีการใช้คำศัพท์ดังนี้ วรรคที่มี 5 คำ จะมีเพียง 1 วรรค คิดเป็นร้อยละ 0.08 วรรคที่มี 6 คำ จะมี 2 วรรค คิดเป็นร้อยละ 0.15 วรรคที่มี 7 คำ จะมี 22 วรรค คิดเป็นร้อยละ 1.69 วรรคที่มี 8 คำ จะมี 1,033 วรรค คิดเป็นร้อยละ 79.34 วรรคที่มี 9 คำ จะมี 206 วรรค คิดเป็นร้อยละ 15.82 วรรคที่มี 10 คำจะมี 35 วรรค คิดเป็นร้อยละ 2.69 และวรรคที่มี 11 คำ จะมี 3 วรรค คิดเป็นร้อยละ 0.23

ดังนั้นจะเห็นว่า จำนวนคำในวรรคของใบเซียมซี จะใช้จำนวนคำ 8 คำ ในหนึ่งวรรคเป็นอันดับแรก และรองลงมาคือ 9, 10 คำ ตามลำดับ ซึ่งสามารถนำไปเป็นแบบอย่างของการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างใบเซียมซีที่มี จำนวน 16 วรรค แต่ละวรรคจะมี 8 คำ

ใบที่สืบบัดเห็นเหมือนเช่นทรัพย์ อยู่ติดกับศิลาที่อาศัย จะเอาผลแสนยากลำบากใจ หาเท่าไรยากนักจักสมบอง เหมือนพายเรือเล่นสวนทวนพายู กว่าจะลุลากตัวแสนมัวหมอง ต้องอดฝืนกลิ้งกลิ้งในทำนองจงประคองกิจการให้นานไป คงสำเร็จเสร็จสิ้นในวันหนึ่ง อयर่าพึงเบี่ยงบิตคิดไกล แม้นถามคนเศร้าไศกมีโรครภัย จะหายได้แน่ชัดเป็นสัจจา แม้นจิตตั้งหวังลามจงทราบเสร็จ ไม่สำเร็จสมหวังอย่ากังขา แม้นเป็นความแพ้ยับอัปปัญญา กุมารบาตรชายในครรรค์เอยฯ (ใบที่ 18 : วัดโพธิ์พระใน)

2.2. เนื้อหาในวรรณกรรมเซียมซี เนื้อหาในใบเซียมซี จะเป็นคำทำนายที่ตรงใจของผู้เสี่ยงทาย เพราะเนื้อหาในใบเซียมซี เป็นเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตและความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ดังที่ ลักษณะวีโลภุษาวิโสธน์ (2551 : 3) กล่าวว่า “ทุกคนมีความต้องการให้ชีวิตของตนดำเนินไปอย่างมีความสุข ความต้องการพื้นฐานจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับร่างกาย จิตใจ สังคม และครอบครัว ประกอบกับความเชื่อในเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ บางคนจึงคาดหวังว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์จะดลบันดาลให้ตนสมหวัง จึงเสี่ยงเซียมซีเพื่อขอคำทำนายโชคชะตากันอยู่เนืองนิตย์”

เนื้อหาที่พบในใบเซียมซีจะมี 2 ประเด็น คือ เป็นคำทำนายเหตุการณ์ หรือโชคชะตาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตทั่วไปใน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านโชคลาภ ญาติพี่น้อง โรครภัยไข้เจ็บ การเงิน คู่ครอง การงาน โรครภัย และการมีบุตร และส่วนที่ 2 เป็นคำตักเตือนหรือคำชี้แนะแนวทาง พร้อมการแก้ไข ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะที่ดีให้แก่ผู้เสี่ยงทายได้เป็นอย่างดี โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ทำนายเหตุการณ์หรือโชคชะตาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตทั่วไปใน 8 ด้าน โดยจะทำนายใน 2 ทาง คือ ด้านดีและด้านไม่ดี ซึ่งจะทำนายด้านดี (คิดเป็นร้อยละ 64.64) มากกว่าด้านไม่ดี (คิดเป็นร้อยละ 35.36) ถ้าทำนายด้านไม่ดีจะแนะนำหรือหาทางแก้ไขให้ผ่อนหนักเป็นเบา ทำให้ผู้เสี่ยงทายสบายใจและมีสติที่จะแก้ไขปัญหาได้โดยไม่ต้องกังวล ซึ่งคำทำนายเหตุการณ์หรือโชคชะตามี 8 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านโชคลาภ ในทางดีจะทำนายเรื่องความมีโชคดี มีโชคลาภ มีคนอุปถัมภ์ช่วยเหลือ การคิดอะไรหรือทำอะไรก็จะสำเร็จ ถ้ามีคติความก็จะชนะ (คิดเป็นร้อยละ 25.56) ซึ่งจะมีมากกว่าทางไม่ดีที่จะยังไม่มีโชคลาภ (คิดเป็นร้อยละ 26.23) เช่น ถ้าต่อสู้ในคดีต้องมีชัย ชนะได้เพราะว่าชะตาดี เนื้อความชี้วัดบ่งชี้ตรงลาม จงเร่งทราบวาเลิศประเสริฐศรี (ใบที่ 23 วัดโพธิ์พระใน) หรือถามหาลาภยากมักจักเฉลย คู่เขนยยังรวนเรคิดเห็น จงสงบกายใจให้ดีศรีน ผู้ผ่อนผันตามวจีที่สามเอยฯ (ใบที่ 3 วัดโพธิ์พระใน)

1.2 ด้านญาติพี่น้อง ในทางดีจะทำนายในเรื่องญาติมิตร หรือกล่าวถึงพวกพ้อง ที่คอยช่วยเหลือและมีความสุข (คิดเป็นร้อยละ 10.76) ซึ่งมากกว่าทางไม่ดี ที่ไม่ได้พบญาติหรือเพื่อนฝูง (คิดเป็นร้อยละ 2.46) เช่น หรือถามหาลูกหนี้พี่น้องหาย ว่าคงจะพบพัสดุเหมือนหักหาย (ใบที่ 1 วัดมหาธาตุวรวิหาร) หรืออยากประสบพบญาติไม่คลาดเคลื่อน ทั้งหมู่เพื่อนที่สนิทมิตรสหาย ล้วนมุ่งจิตคิดดีไม่มีร้าย ข้อสุดท้ายลามไมตรีเท่านี้เอ๋ย (ใบที่ 12 วัดโพธิ์พระใน)

1.3 ด้านโรคร้ายไข้เจ็บ ในทางดีจะทำนายเรื่องการเจ็บป่วย การหายป่วย หรือการมีอากาศดีขึ้น (คิดเป็นร้อยละ 18.38) ซึ่งมากกว่าทางไม่ดี ที่จะมีไข้และป่วยหนัก (คิดเป็นร้อยละ 8.20) เช่น ถามหาลากี้ดีเป็นที่หนึ่ง แม้นถามถึงคนไข้เหมือนไขกบ ว่าหายวันหายคืนได้ครั้งครบ ถามหาพบลูกหนี้ว่าดีครั้ง (ใบที่ 15 วัดมหาธาตุวรวิหาร) หรือถามถึงไข้โรคที่อาพาธ ว่าร้ายกาจเจ็บหนักไม่ยกหาย ถามถึงลาภว่าดีวิทายอุปถัมภ์มากมายอยู่ใกล้เอ๋ย (ใบที่ 28 วัดมหาธาตุวรวิหาร)

1.4 ด้านการเงิน ในทางดีจะทำนายเรื่องการไม่มีหนี้สิน การไม่มีลูกหนี้หนีหาย (คิดเป็นร้อยละ 7.17) ซึ่งน้อยกว่าทางไม่ดี ที่จะมีความลำบาก ขาดแคลน (คิดเป็นร้อยละ 10.66) เช่น แม้นเป็นความก็จะชนะเขา ความของเราจะเป็นต่อในข้อหา ถามหาญาติลูกหนี้หนีพัสดุรา ขอทนายว่าได้พบประสบัติ (ใบที่ 24 วัดมหาธาตุเจ้าสำราญ) หรือใบที่สี่ความยากลำบากแสน จะจากถิ่นฐานใดให้ขาดแคลน ฝ่าแต่แค้นเคืองอยู่มีรูวาย จะกินนอนร้อนใจไม่เป็นสุข มีแต่ทุกข์เพิ่มพูนไม่สูญหาย เหล่าศัตรูแห่งห้อมล้อมรอบกาย ทายว่าร้ายจงเร่งระวังตัว (ใบที่ 4 วัดโพธิ์พระใน)

1.5 ด้านคู่ครอง ในทางดีจะทำนายในเรื่องการพบเนื้อคู่ การมีคู่ครอง ซึ่งจะพบคู่ครองที่ดี (คิดเป็นร้อยละ 15.24) ซึ่งน้อยกว่าทางไม่ดี ที่ยังไม่พบคู่ครองในช่วงนี้ หรือถ้ามีคู่ครองจะได้คนที่เป็นหม้าย (คิดเป็นร้อยละ 22.95) เช่น แม้นถามถึงเรื่องชู้เนื้อคู่สร้าง ประเสริฐอย่างแสนดีไม่มีสอง จะสมเนื่อสมรักสมศักดิ์ครอง ไม่มีหมองคงสุขทุกเวลา (ใบที่ 23 วัดมหาธาตุเจ้าสำราญ) หรือใบนี้ถามความดีไม่มีแพ้ ทายว่าแน่นักชู้คู่สมานเต็ยวนี้ยังมีประสบัติได้พบพาน รอยุ่ยาวนานเกิดการจะดีเอ๋ย (ใบที่ 18 วัดธงชัย)

1.6 ด้านการงาน ในทางดีจะทำนายในเรื่องการประกอบอาชีพ การทำงาน (คิดเป็นร้อยละ 1.79) ซึ่งมากกว่าทางไม่ดี ที่การทำงานยังไม่ได้ควรปรึกษาผู้ใหญ่ให้คำแนะนำ (คิดเป็นร้อยละ 1.63) เช่น ที่สืบหาผาสุกไม่ทุกข์ชีวิต จะทำกิจแสนสมอารมณ์หมาย ผลจะงามหนักหนาพาที่หาย ถ้าค้าขายยอดดีมีกำไร (ใบที่ 15 วัดบันไดอิฐ) หรือใบที่สามเปรียบเวลาครามีตมิต เมฆลอยมีดมัวฝนระคนหมอง พิรุณโปรยปรายซาฟ้าคะนอง สักครู่กลับลายของสว่างตา จะทำการสิ่งใดจงยังคิด ถ้าถามจิตจักทุกข์เป็นหนักหนา จงแจ้งเรื่องทุกสิ่งแต่จริงมา เข้าปรึกษาผู้ใหญ่ให้แนะนำ (ใบที่ 3 วัดช้าง)

1.7 ด้านโชคร้าย ในทางดีจะทำนายทำนองเมื่อพบโชคร้าย ให้หาทางผ่อนปรน (คิดเป็นร้อยละ 13.00) ซึ่งน้อยกว่าความไม่มีโชค มีศัตรู มีเรื่องเกี่ยวกับคดีความ สิ่งของจะสูญหาย มีความทุกข์ใจ และไม่มีคนคอยช่วยเหลือ (คิดเป็นร้อยละ 23.77) เช่น เหล่าศัตรูแห่งห้อมล้อมรอบกาย ทายว่าร้ายจงเร่งระวังตัวถามหาลาภล้วนยากลำบากแสน แต่เป็นความนั้นพันข้อที่ชั่ว (ใบที่ 25 วัดโรงเข้) หรือใบที่สามความว่าไม่ผาสุก จะได้ทุกข์ร้อนใจดังไฟผลาญ ประกอบกิจจิตชุ่นวุ่นรำคาญ กลับป่วยการโทษระคนผลไม่มี จะกินนอนไม่อิมหน้าแสนลำบาก ถึงคราวยากยามระเหยต้องเสียศรี ปัจจามิตรคิดร้ายไม่มีดี ดวงชีวิตทุกข์หนักแทบจักวาย (ใบที่ 3 วัดโพธิ์พระใน)

1.8 ด้านการมีบุตร ในทางดีจะทำนายในเรื่องการมีบุตร ว่าจะมีหรือไม่มี และถ้ามีจะมีบุตรชายหรือบุตรหญิง (คิดเป็นร้อยละ 8.07) ซึ่งมากกว่าทางไม่ดี ที่จะยังไม่มียบุตร (คิดเป็นร้อยละ 4.10) เช่น เปรียบเหมือนเราปลูกต้นผลไม้ คนอื่นได้เก็บกินไม่ผินผัน แม้นถามบุตรสุดใจที่ในครรภ์ ว่าคนนั้นเป็นหญิงจริงๆ

ใจ (ใบที่ 26 วัดมหาธาตุวรวิหาร) หรือแม้แต่นายกมีบุตรรักตระหนักจิต ไม่ปกปิดบอกได้ว่าไม่สม แม้นหวังพบผู้ใด ในอารมณ์ อายาระทมพบเห็นเป็นแน่นอน (ใบที่ 13 วัดโพธิ์พระใน)

2. เป็นคำตักเตือน หรือคำชี้แนะแนวทาง พร้อมบอกแนวทางแก้ไข เช่น ถ้าประสบกับความทุกข์มาก ขอให้ไปปรึกษาผู้ใหญ่เพื่อขอคำแนะนำ จะช่วยให้สำเร็จหรือแนะนำให้ปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา คือ การทำบุญให้ทาน เช่น ใบที่ยีสบสองต้องฟังอย่าบังอาจ อดฉลาดไม่ดีจะมีเขลา จะทำกิจสิ่งใดอย่าใจเบา อดสหฝ้าเวียนหาปรีชางาน ท่านผู้รู้ชี้แจงแสดงบท จะจำจตให้แม่นเป็นแก่นสาร ผู้ใหญ่อาบน้ำร้อนมาก่อน กาล ถือโบราณไว้บ้างก็ยังมี (ใบที่ 22 วัดโพธิ์พระใน) หรือแต่ใจนี้เคื่องชุ่นดู่นวาย จงทำบุญให้ทานประมาณ จิตต์ คงสมคิดแสนสมอารมณ์หมาย (ใบที่ 7 วัดมหาธาตุวรวิหาร)

จากข้อมูลพบว่าเนื้อหาที่พบมากที่สุด คือ เรื่องโชคลาภ (คิดเป็นร้อยละ 25.80) รองลงมาคือ เรื่องเนื้อคู่ (คิดเป็นร้อยละ 17.97) และเรื่องโชคร้าย (คิดเป็นร้อยละ 16.81) นอกจากนี้ในเนื้อหายังระบุ ใน 2 ด้าน คือ ทางดีที่จะประสบผลสำเร็จ สมหวัง มีความสุข และทางไม่ดี ที่ยังไม่สำเร็จ ไม่สมหวัง หรืออย่ารีบร้อนให้ รอรระยะเวลาก่อน (รายละเอียดตามตารางสรุปเนื้อหาในใบเสียมซีทั้ง 28 ใบ)

ตารางที่ 1 สรุปเนื้อหาใบเขียนซี ทั้ง 28 ใบ

ใบที่	จำนวน ใบ	จำนวน วรรค/คำ	โคลงกลาย	ญาติ พี่น้อง	โรคภัย ไข้เจ็บ	การเงิน	เนื้อคู่	การ งาน	โชคร้าย	การมี บุตร	สรุป	ข้อความที่ระบุ
1	3	11, 15, 16	///	//	/	//	//	0	/	0	ดี	- ใบที่หนึ่งสมมาตรปรารธนา - โชคของท่านประเสริฐนักแล
2	2	15, 16	//	0	//	//	/x	/	0	0	ปานกลาง	- ใบที่สองต้องกันเหมือนจันทร์ฉาย - ใบที่สองว่าสมอารมณ์คิด
3	3	15, 16, 16	x/x	0	/	//x	xxx	xx	x/x/	0	ไม่ค่อยดี	- ใครเสียหายใบนี้ต้องไปทำบุญ เคราะห์ร้ายจะกลายเป็นดี - ใบที่สามความยากลำบากกลับ
4	3	15, 20, 16	x	0	//	xx	xxx	0	x//	//	ไม่ค่อยดี	- ใบที่สี่ความยากลำบากแสน - ใบที่สี่ชี้ชัดความพลัดพราก
5	3	15, 20, 17	x/x	0	/	xxx	xxx	0	/	///	ไม่ค่อยดี	- เร่งเชือกกรรมทำดีเป็นที่อิง ประกอบกิจสุจริตยิ่งเป็นนิตย์เอยฯ
6	3	15, 15, 16	//	//	///	//	///	0	0	0	ดี	- ใครขอได้ใบนี้ไม่มีพัง เป็นจริงจดังจริงทุกสิ่งอัน
7	2	20, 12	//	/	/	0	/	0	//	0	ดี	- ทุกสถานเลขนี้ว่าดีเอยฯ
8	2	16, 12	xx	0	0	0	xx	0	xxx	0	ไม่ค่อยดี	- จบที่แปดเท่านั้นไม่ดีเอยฯ
9	2	20, 19	///	//	xx	0	xx	0	x	0	ปานกลาง	- จงอุตส่าห์หมั่นทำในจ้านงค์ ที่แก้คงว่าดีเท่านั้นเอยฯ
10	3	12, 16, 19	/xx	/	xxx	/	///	0	xx	//	ปานกลาง	- ไม่ดีในสวนลากจทรงเอยฯ - ถามหาลากว่าไม่ดีเป็นที่ถวายน ระวังกายไว้หมั่นทุกวันเอย
11	3	12, 16, 15	///x	//	0	//x	///	0	//	/	ดี	- ดีทั้งนั้นใบนี้เหมือนสี่ทอง จงตรึกตรองอ่อนน้อมให้พร้อมเอยฯ
12	3	16, 16, 12	//x/x	/x/	0	0	/xx	0	//xx	0	ปานกลาง	- ใครเสี่ยงได้ใบนี้ว่าดีนัก โชคกลางจักอ้อมอาบชาวทรวงสม

ใบที่	จำนวน ใบ	จำนวน วรรค/คำ	โคลงกลก	ญาติ พี่น้อง	โรคภัย ไข้เจ็บ	การเงิน	เนื้อคู่	การ งาน	โชคร้าย	การมี บุตร	สรุป	ข้อความที่ระบุ
13	3	16, 16, 16	//x	//	0	x	xxx	0	/	xx	ปานกลาง	- ถ้ามหาลากว่าสมอารมณ์หมาย
14	4	20, 16, 16, 15	xxx/	///	x/	/	/xx	/	/	/	ปานกลาง	- ใครเสี่ยงได้ใบนี้เป็นศรีเอยฯ - ถ้ามหาลากไม่มีพาที่ทาย หมดอภิปรายใบนี้ไม่ดีเอยฯ - ใบที่สิบสี่นี้ชื่ออุบาทว์
15	3	15, 16, 15	x///	/	x//	x/	x//	/	/	//	ดี	- แม้ผู้ใดขอได้ที่ใบนี้ ว่าแสนดีแสนสมเป็นคัมสัน - ว่าเลิศล้ำความคิดจิตขึ้นบาน เกษมศานตโดยไวยใบดีเอยฯ
16	3	12, 16, 16	////	0	//	0	///	0	//	0	ดี	- ใบที่สิบหกกว่าเลิศประเสริฐนัก จะมีศักดิ์อำนาจวาสนา - ใบที่สิบหกตกโกลกโชคที่เหมาะสม ได้เฉพาะใบนี้ดีนักหนา
17	3	16, 15, 16	///	x/	//	xx/	/	0	x//	/	ปานกลาง	- ใบที่สิบเจ็ดเสร็จความว่างามเลิศ แสนประเสริฐสิ่งสมอารมณ์หมาย - ใบที่สิบเจ็ดมีกรรมมาตามติด จะทำกิจเคื่องขุนตุนหัน
18	4	16, 15, 16, 12	x/x	0	//	0	x	0	x/x	//	ปานกลาง	- ใครเสี่ยงได้ใบนี้ต้องไปทำบุญ เคราะห์ร้ายจะกลายเป็นดี - ใบที่สิบแปดโชคขาดว่าปานกลาง พอสมอย่างสมตัวไม่มัวหมอง
19	2	16, 15	//	//	/	0	/	0	x	/	ดี	- ยิ่งแก่ตัวยิ่งเพิ่มเสริมความดี จบใบนี้ว่าประเสริฐเลิศนักเอยฯ
20	3	16, 15, 14	xxx	0	///	0	/	0	/x/	xx	ไม่ค่อยดี	- ใครขอได้ใบนี้เป็นที่เคราะห์ ต้องสะเดาะด้วย น้ำมันพึงปัญหา เดิมตะเกียงไว้ที่บูชา ไปข้างหน้า คงสมอารมณ์ปอง

ใบที่	จำนวน ใบ	จำนวน วรรค/คำ	โคลลาจ	ญาติ พี่น้อง	โรคภัย ไข้เจ็บ	การเงิน	เนื้อคู่	การ งาน	โซคร้าย	การมี บุตร	สรุป	ข้อความที่ระบุ
21	2	11, 15	x/	0	//	0	x	0	xx	x	ปานกลาง	- โขคของท่านเวลานี้ยังไม่ดีต่อไปจึงจะดีแล
22	3	15, 16, 16	x//	0	//	0	x//	/	xxx	0	ปานกลาง	- ถ้ามเรื่องงานนั้นหนาว่ายังยืน เรื่องอื่นๆดีสถานปานกลางเอยฯ - ท่านเสี่ยงได้ใบนี้เป็นที่ขึ้น ทุกวันคืนจะเปรมเกษมใส
23	3	15, 16, 16	////	/	/////	0	/	0	x//	0	ดี	- ใครเสี่ยงได้ใบนี้ว่าดีนัก ลากนั้นจักเนื่องนองเป็นของขวัญ - ใบที่ยี่สิบสามงามสิ้นระบิลศัพท์ จะได้รับสุขไม่มีสอง
24	4	16, 16, 20, 16	////	/	//	//	//	0	/x	0	ดี	- ใบที่ยี่สิบสี่ว่าสมอารมณ์คิด ความในจิตจะสำเร็จเสร็จเหมือนหมาย - ยิ่งแก้ตัวยิ่งเพิ่มเสริมความดี จบใบนี้ว่าประเสริฐเลิศนักเอยฯ
25	4	15, 15, 15, 15	xxxx	0	//x	x	//x	0	/x	0	ไม่ค่อยดี	- ใบที่ยี่สิบห้าความลำบากยากเหลือแสน - ยี่สิบห้าจำไว้ในอักษร เหมือนเรือเล็กโคลคลากกลางสาคร
26	3	16, 16, 16	xxx	0	0	0	x	0	xxx	//	ไม่ค่อยดี	- ใบที่ยี่สิบหกนี้หนาซาดาคัด ลากบอกชัดไม่เห็นจะเป็นผล
27	4	16, 16, 15, 16	///	/	///	0	//	0	///	0	ดี	- เขาแพ้เราย่อยยับอัปรา เสี่ยงสाराใบนี้ตักนัยเอยฯ - ต้องจัดเอาวาทิเท่านี้เอยฯ
28	4	16, 16, 15, 15	///x	x	x/x	x	//x	0	x/x	/	ปานกลาง	- ท่านเสี่ยงได้ใบนี้เป็นที่ขึ้น ทุกวันคืนจะปรืดเปรมเกษมใส - ใบที่ยี่สิบแปดว่ากรรมตามสนอง จะเอาลาภหรือยากลำบากปอง
รวม 84		1,3 10	57/32 25.80	24/3 7.83	41/10 14.78	16/13 8.41	34/28/ 17.97	4/2 1.74	29/19 16.81	18/5 6.67	3 ระดับ	

- หมายเหตุ : 1. เครื่องหมาย / หมายถึง ในเนื้อหาได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ และกล่าวถึงในทางที่ดี
2. เครื่องหมาย x หมายถึง ในเนื้อหาได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ และกล่าวถึงในทางที่ไม่ค่อยดี
3. เครื่องหมาย 0 หมายถึง ในเนื้อหาไม่ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้

จากตารางสรุปเนื้อหา จะมีการทำนายใน 3 ระดับ คือ ดี ปานกลาง และไม่ค่อยดี ซึ่งระดับดี หมายถึง การทำนายในภาพรวมเป็นทางดี ประสบผลดี มีความสำเร็จ ระดับปานกลาง หมายถึง การประสบผลทางดีมากกว่าทางไม่ดี และระดับไม่ค่อยดี หมายถึง การไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ จะมีทางไม่ดีค่อนข้างมาก ซึ่งสามารถสรุปเนื้อหาได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. ไบเซียมซีที่มีเนื้อหาระดับดี มีจำนวน 10 ไบ ได้แก่ ไบที่ 1, 6, 7, 11, 15, 16, 19, 23, 24, 27 คิดเป็นร้อยละ 35.71
2. ไบเซียมซีที่มีเนื้อหาระดับปานกลาง มีจำนวน 11 ไบ ได้แก่ ไบที่ 2, 9, 10, 12, 13, 14, 17, 18, 21, 22, 28 คิดเป็นร้อยละ 39.29
3. ไบเซียมซีที่มีเนื้อหาระดับไม่ค่อยดี จำนวน 7 ไบ ได้แก่ ไบที่ 3, 4, 5, 8, 20, 25, 26 คิดเป็นร้อยละ 25.00

ซึ่งเนื้อหาในทางไม่ค่อยดี จะไม่มีผลต่อผู้เสี่ยงทายมากนักเพราะในเนื้อหาได้ให้คำแนะนำในการแก้ไข เช่น ให้ไปเติมน้ำมันตะเกียง เป็นต้น และเนื้อหาในไบเซียมซีไม่ได้เป็นไปในทางไม่ดีทั้งหมด ยังมีเรื่องที่ดีอยู่ด้วย และผู้เสี่ยงทายบางท่านเมื่อได้ไบเซียมซีที่ไม่ค่อยดี จะรีบทำตามคำแนะนำ หรือขอเสี่ยงทายไบเซียมซีใหม่ เพื่อให้ตนเองสบายใจ

2.3 การใช้ภาษาในไบเซียมซี ไบเซียมซีเป็นงานเขียนที่นำอ่าน ด้วยการใช้ภาษาที่มีสุนทรียรส มีการใช้คำสัมผัส โดยเฉพาะการใช้สัมผัสใน มีการใช้ถ้อยคำที่ไพเราะและมีการใช้สำนวนเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย ดังนี้

1. การใช้คำสัมผัส เป็นคำที่มีเสียงคล้องจอง โดยเฉพาะการสัมผัสใน เป็นการสัมผัสในวรรค มี 2 ลักษณะ คือ การสัมผัสสระ และสัมผัสพยัญชนะ

1.1 การสัมผัสสระ เป็นคำที่มีสระเดียวกันในวรรค จากการศึกษาไบเซียมซีทั้ง 28 หมายเลข จำนวน 84 ไบ รวม 1,310 วรรค พบว่ามีการสัมผัสสระในทุกวรรค รวม 22 ไบ วรรคที่มีสัมผัสสระจำนวน 1,172 วรรค และวรรคที่ไม่มีสัมผัสสระ จำนวน 138 วรรค คำสัมผัสสระที่พบจะเป็นลักษณะสัมผัสสระแบบคำเคียง เทียบเคียง ทบเคียง แทรกเคียงและแทรกแอก ดังนี้

1.1.1 คำเคียง เป็นการสัมผัสสระเดียวกันชิดกันสองคำ เช่น ว่าคางจะปะพบประสบพัคตร์ ถามคุกร่วมชิดพิสมัย (ไบที่ 9 วัดมหาธาตุวรวิหาร) มีจำนวน 357 วรรค คิดเป็นร้อยละ 30.46

1.1.2 คำเทียบเคียง เป็นการสัมผัสสระเดียวกันชิดกันสามคำ เช่น จะทำการงานใดในใจปอง เข้าทำนองแนบเนียนไม่เวียนวน (ไบที่ 14 วัดหาดเจ้าสำราญ) มีจำนวน 19 วรรค คิดเป็นร้อยละ 1.62

1.1.3 คำทบเคียง เป็นการสัมผัสสระเดียวกันชิดกันสองคู่ เช่น ถามลูกหนี้ที่นี้ต้องพบกัน ไม่ช้าวันพบพัคตร์เหมือนทักทาย (ไบที่ 1 วัดบันไดอิฐ) มีจำนวน 134 วรรค คิดเป็นร้อยละ 11.44

1.1.4 คำแทรกเคียง เป็นการสัมผัสสระโดยมีคำอื่นแทรกกลางหนึ่งคำ เช่น ถามหาลาภว่าดีพาที่ทาย มีจำนวน 650 วรรค คิดเป็นร้อยละ 55.46

1.1.5 คำแทรกแอก เป็นการสัมผัสสระโดยมีคำอื่นคั่นกลางสองคำ เช่น ว่ายังไม่พบกันในทันที่ มีจำนวน 12 วรรค คิดเป็นร้อยละ 1.02

คำสัมผัสสระที่พบมากที่สุด คือ คำแทรกเคียง ตามด้วยคำเคียง คำทบเคียง น้อยที่สุดคือ คำเทียบเคียง และคำแทรกแอก ซึ่งเป็นลักษณะเด่นที่ช่วยเพิ่มอรรถรสในการอ่าน ง่ายต่อการจดจำ ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีในการแต่งกลอนสุภาพได้เป็นอย่างดี

1.2 การสัมผัสพยัญชนะ เป็นคำที่มีพยัญชนะต้นเดียวกันในวรรค จากใบเขียนซี จำนวน 84 ใบ รวม 1,310 วรรค พบว่ามีการใช้สัมผัสพยัญชนะในวรรครวม 367 วรรค (คิดเป็นร้อยละ 28.01) โดยมีลักษณะดังนี้

1.2.1 คำคู่ เป็นการใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันเรียงกันสองคำ เช่น ถ้าถามลูกหนี้ที่พันพัวว่ามีตัวไม้ประสบได้พบพาน (ใบที่ 4 วัดหาดเจ้าสำราญ) มีจำนวน 240 ที่ คิดเป็นร้อยละ 65.40

1.2.2 คำเทียบคู่ เป็นการใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันเรียงกันสามคำ เช่น ต่อภายหลังจะต้องหม่นหมองมัว คิดถึงตัวถึงกายไม่วายวัน (ใบที่ 23 วัดมหาธาตุวรวิหาร) มีจำนวน 37 ที่ คิดเป็นร้อยละ 10.08

1.2.3 คำเทียบมรด เป็นการใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันเรียงกันสี่คำ เช่น อีกพวกฟ้องพงศ์พันธุ์บรรดามี และลูกหนี้จะพบกันเป็นมันคง (ใบที่ 6 วัดโพธิ์พระใน) มีจำนวน 52 ที่ คิดเป็นร้อยละ 1.36

1.2.4 คำเทียบรด เป็นการใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันเรียงกันห้าคำ เช่น ต้องเน้นหนอยลอยลำแล่นละล่อง แต่ไม่ต้องพายเหน้อยเมื่อยนั๊กหนา (ใบที่ 5 วัดหาดเจ้าสำราญ) มีจำนวน 2 ที่ คิดเป็นร้อยละ 0.54

1.2.5 คำทบคู่ เป็นการใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคู่ เช่น ถามหาลาภว่าสมอารมณ์หมายถามถึงรายเรื่องคู่ันจู้จี้ (ใบที่ 13 วัดมหาธาตุวรวิหาร) มีจำนวน 24 ที่คิดเป็นร้อยละ 6.55

1.2.6 คำแทรกคู่ เป็นการใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันสองคำ มีคำอื่นคั่นกลางหนึ่งคำ เช่น ถึงมีทุกข์คงหายสบายดี แต่ว่ามีกรรมก่อนมารอราน (ใบที่ 26 วัดโพธิ์พระใน) มีจำนวน 28 ที่ คิดเป็นร้อยละ 7.63

1.2.7 คำแทรกรด เป็นการใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันหนึ่งคำ มีคำอื่นคั่นกลางสองคำ เช่น เปรียบเหมือนต้นรูกษาเวลาตาย ต้องสาดสายน้ำค้ำในกลางคืน (ใบที่ 27 วัดมหาธาตุวรวิหาร)

จะเห็นได้ว่าในใบเขียนซีมีการใช้สัมผัสใน ที่เป็นสัมผัสสระมากกว่าสัมผัสพยัญชนะ และสัมผัสพยัญชนะจะเป็นลักษณะการใช้คำคู่มากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 65.40) ส่วนคำสัมผัสพยัญชนะด้านอื่นๆ จะมีความถี่ไม่มากนัก

2. การใช้สำนวน เป็นการนำสำนวนที่ใช้กันมานานมาอ้างอิงเพื่อแนะนำให้สอดคล้องกับเนื้อหาให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจได้ชัดเจน ในใบเขียนซีที่พบ มีจำนวน 5 สำนวน ได้แก่ เช่นครกขึ้นภูเขา อาบน้ำร้อนมาก่อนงมเข็มในมหาสมุทร ปากหวานกันเปรี้ยว และคบคนให้ดูหน้า เช่น ท่านผู้รู้ชี้แจงแสดงบท จงจำจดให้แม่นยำเป็นแก่นสาร ผู้ใหญ่อาบ้ำร้อนมาก่อนกาล ถือโบราณไว้บ้างก็ยังมี (ใบที่ 22 วัดโพธิ์พระใน)

3. การใช้คำซ้ำ เป็นการนำคำที่เขียนเหมือนกันหรือคำเดียวกันมารวมกันหรือใช้ไม่ยั้งมักกักทำ ทำให้ความหมายเปลี่ยนไปเล็กน้อย (ลักษณะวิไล ภูษาวิเศษณ์, 2551) ซึ่งพบใน 2 ลักษณะ คือ การซ้ำคำที่บอกความไม่เจาะจง มีจำนวน 12 ที่ และการซ้ำคำเน้นความหมายหนักแน่น มีจำนวน 7 ที่ เช่น เรื่องงานนั้นหนาวยังยืน เรื่องอื่นๆ มีสถานปานกลางเอ๋ย (ใบที่ 1 วัดมหาธาตุวรวิหาร) หรือจะทำก้อยาคิดว่าเล็กน้อยแม่นยำบ่อยๆ มากได้ให้ขยัน (ใบที่ 28 วัดโพธิ์พระใน)

4. การใช้คำซ้อน เป็นการนำคำที่มีความหมายคล้ายกันหรือเป็นไปในทำนองเดียวกันมาซ้อนกันเพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจนมากขึ้น จะมี 2 ลักษณะ คือ คำซ้อนเพื่อความหมายและคำซ้อนเพื่อเสียง ในใบเขียนซีจะพบคำซ้อนเพื่อความหมายจำนวนมาก ส่วนคำซ้อนเพื่อเสียงจะมีเพียงเล็กน้อย ซึ่งคำซ้อนเพื่อความหมายที่พบจะเป็นลักษณะความหมายเหมือนกัน มี 3 กลุ่ม ได้แก่

4.1 คำสอนความหมายที่เกี่ยวกับความสุข ได้แก่ เกษมสันต์แสนสมอารมณ์ สุขเปรมเกษมสันต์ สาราณยานเบิกทรวง สดประเสริฐดีแสน สมจิตคิดประสงค์ สมบูรณ์พูนเกิดประเสริฐสม ปลอดภัยโปร่งโล่งฤทัย สบายใจเบิกบานสำราญรมย์ เอิบอาบซาบทรวง ขึ้นรื่นสุขเกษมสันต์ ผาสุกไม่ทุกข์จิต สำเร็จสมหวัง เกษมเปรมปรีดี สมหมายปรีดีเปรมเกษมสันต์ สาราณยานเบิกทรวง ปรีดีเปรมเกษมใส เช่น เหมือนคนที่ปลอดภัยโปร่งโล่งฤทัย สบายใจเบิกบานสำราญรมย์ (ใบที่ 12 วัดหาดเจ้าสำราญ)

4.2 คำสอนความหมายที่เกี่ยวกับความทุกข์หรือทางที่ไม่ดี จะมีจำนวนไม่มาก ได้แก่ มืดมัว อัดคัดขัดสน ศัตรูคู่ล้าง แค้นเคืองชุ่น ยากลำบาก ตายวายสังขาร เช่น ใบที่ยี่สิบเจ็ดขึ้นจิตไม่ผิดพลาด รุกชชาติยามตายวายสังขาร (ใบที่ 27 วัดโพธิ์พระใน)

4.3 คำสอนความหมายต่างๆ ไป ได้แก่ เซยชื่นชม เคียงใกล้ เดินดำเนิน ถ้อยคำพาที่ แจ้ง แดงไข มองยล คู่ซุ้ม ยอดดีมีกำไร กุมารานุตรชาย พบประสพ ถิ่นบ้านสำนัก พรั่งพร้อมล้อมไสว ทรัพย์สิ้น ศฤงคาร เช่น ทั้งข้าทาสอิทธิพลยศฤงคาร ทุกแรมวารสุขนี้ไม่มีคลาย (ใบที่ 18 วัดโรงช้าง)

ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีคำสอนความหมายที่เกี่ยวกับความสุข มากกว่าด้านความทุกข์หรือด้านอื่นๆ

5. การใช้ความเปรียบเทียบ เป็นการใช้ความเปรียบเทียบแบบตรงไปตรงมา ลักษณะของ ความที่นำมาเปรียบเทียบมักจะเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวมนุษย์ เพื่อให้เข้าใจได้ง่าย โดยใช้ความเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมย มีการใช้คำเชื่อมเพื่อโยงสู่การเปรียบเทียบ ที่พบในใบเขียนซีจะมีจำนวน 16 คำ (รวม 84 ที่) ได้แก่ คำว่า เหมือน เหมือนกัน เหมือนเช่น เหมือนว่า เปรียบ เปรียบเป็น เปรียบดั่ง เปรียบเหมือน เปรียบเช่น เปรียบเห็น เปรียบเทียบ ดั่ง ดั่งเช่น เช่น ดุจ และอุปมา ซึ่งพบคำว่า “เหมือน” มากที่สุด (จำนวน 51 ที่)

การเปรียบเทียบในใบเขียนซี จะมีการเปรียบเทียบกับสิ่งที่มีชีวิต เช่น คน สัตว์ ไม้ เป็นต้น เปรียบเทียบกับสิ่งที่ไม่มีชีวิต โดยมากจะเปรียบเทียบกับธรรมชาติ เช่น ภูเขา พระจันทร์ เมฆ เป็นต้น (วิมล คำศรี, 2554) และจะเปรียบเทียบกับ การดำเนินชีวิต ตลอดจนจะแนะนำแนวทางการแก้ไข เพื่อให้มีชีวิตที่ดีขึ้น โดยเปรียบเทียบกับสิ่งต่างๆ ดังนี้

5.1 เปรียบเทียบชีวิตในทางที่ดี มีความสุข ความสำเร็จ โดยจะเปรียบเทียบในลักษณะที่ ใกล้เคียงกัน เช่น เปรียบเทียบชีวิตที่สดใสเหมือนพระจันทร์กระจ่างฟ้า พระจันทร์ทรงกลม หรือดวงดาวที่พราง พราวกระจ่างฟ้า เปรียบชีวิตที่มีโชคลาภ เหมือนต้นไม้ที่มีผลดกมิให้รับประทานตลอด เหมือนปลากลายเป็น มังกร เหมือนการปลูกผลไม้ไว้ใกล้บ้าน จะมีผลไม้รับประทานตลอด เปรียบเทียบชีวิตที่ดี ไม่เจ็บไข้ มีความสุข สบาย เปรียบเทียบชีวิตที่มีความสุข เหมือนพระยาราชสีห์ที่มีบริวาร คอยพิทักษ์และล้อมรอบกาย เหมือนดอกไม้ ที่งดงาม มีทุกสิ่งพร้อม เปรียบชีวิตที่สบายเหมือนเรือที่แล่นไปตามแรงลม เหมือนเด็กอ่อนที่นอนเปล มีคนเทก่ล่อม มีพี่เลี้ยงดูแล และเหมือนเรือใหญ่บรรทุกสินค้าไว้เต็มลำไม่เค็ดร่อน เช่น ใบที่สิบสองเปรียบดาวพรางพราว กระจ่าง อยู่ยงกลางเวหาอากาศใส เหมือนคนที่ปลอดภัยโปร่งโล่งฤทัย สบายใจเบิกบานสำราญรมย์ ใครเสี่ยงได้ใบนี้ ว่าดีนิก โชคลาภจักเอิบอาบซาบทรวงสม ถ้าหวังหญิงยอดคู่ไว้ชুমม อย่าปรามมร์ต้องได้ในเร็ววัน (ใบที่ 12 วัด หาดเจ้าสำราญ)

5.2 เปรียบเทียบชีวิตในทางที่ไม่ดี ต้องใช้ความอดทน ใช้เวลารอคอยไม่นานสิ่งที่เลวร้าย จะผ่านไป และพบกับความสำเร็จหรือสมหวัง เป็นการให้กำลังใจไม่ท้อแท้ เมื่อทำนายว่าจะไม่มีโชคลาภหรือ ได้รับเหตุการณ์ที่ไม่ดี เช่น เปรียบเทียบชีวิตกับต้นไม้ที่ใกล้จะตาย แล้วกลับมาออกดอกออกผลเหมือนเดิม เปรียบเทียบชีวิตกับการก้าวเท้าขึ้นบันไดทีละขั้นต้องใช้เวลา จนถึงขั้นสุดท้ายก็จะเป็นทางราบสบาย เปรียบเทียบชีวิตที่ร้อนทมิ ไม่มีลาภ มีเคราะห์กรรม เหมือนตากฝนจนเปียกชุ่มแล้วยังลื่นล้มลงไปโนโคลนตม เหมือนเดือนมืดมีเมฆมาปิดบังต้องรอเวลาให้เมฆเคลื่อนไปจึงจะดี เหมือนลูกไก่ที่พลัดหลงไปกว่าจะพบกันได้ต้อง ใช้เวลานาน เหมือนการสร้างสะพานหรือการสร้างบ้านที่ต้องใช้เวลากว่าจะสร้างเสร็จ เหมือนลูกนกที่เพิ่งหัดบิน

และถูกลมพัดตกลงมา เหมือนต้นไม้หน้าแล้งต้องรอน้ำฝน เหมือนต้นไม้ที่ขาดรากแก้ว เหมือนดอกไม้ที่ถูกแดดเผา มีการแนะนำในการดำเนินชีวิตที่ดี โดยให้ระวังการพูดจา อย่าเหมือนเต่าที่ตกลงมาตายเพราะปากพล่อยไม้ที่คาบไว้ ขณะที่หงส์พาบิน อย่างมักได้ของคนอื่น เหมือนถ้าอยากได้ควายของเขา ก็ต้องเสียม้าของเราให้เขาไปแทน เหมือนมีควายก็ไม่ควรหวังไปนำม้ามาแทน ไม่ใช่บุญวาสนามีฉนั้นจะร้อนใจ เหมือนนำขันน้ำไปรอน้ำฝนนที่กลางแจ้งจะได้น้ำไม่มาก ไม่เหมือนนำขันไปตักน้ำที่ตุ่มหรือคลอง เปรียบชีวิตยากแค้นเหมือนพายเรือเล่นทวนพาย หรือเหมือนเรือน้อยลอยกลางน้ำเห็นฝั่งอยู่ห่างไกลมาก หรือเหมือนถ่อเรือทวนลม ต้องมีความอดทนจึงจะประสบความสำเร็จ เช่น ใบที่สับหั่นนี้ว่าตามคำแถลง ดังเป็ยกฝนตกชุ่มอยู่กลางแปลง พระพายแรงโบกพัดกระพือพา จะเดินทางชุ่มชื้นต้องสิ้นลม ทั้งเป็อนประอะละอะตามเป็นหนักหนา ถ้ามถึงลากเต็มที่ไม่มิม้าด้วยชะตา เคาระห์กรรมแต่ก่อนกาล (ใบที่ 15 วัดหาดเจ้าสำราญ)

6. การใช้คำคู่ เป็นลักษณะการใช้คำ 4 คำ โดยซ้ำคำที่ 1 และ 3 หรือสัมผัสสระ เพื่อเป็นจังหวะคล้องจอง ทำให้ง่ายต่อการอ่านและช่วยเสริมความหมายให้ชัดเจนมากขึ้น จะพบคำคู่ จำนวน 25 คำ ดังนี้

6.1 คำคู่ เป็นลักษณะคำ 4 คำ โดยลำดับที่ 1 และ 3 ซ้ำกัน มีจำนวน 16 คู่ ได้แก่ คำว่า สมจิตสมปอง กระจวนกระจวย สมกับสมมูล หายวันหายคืน แสนดีแสนสม จะซึกจะไซร์ ทุกวันทุกเวลา สมอย่างสมตัว จนแก่จนคร่ำ เป็นปากเป็นเสียง ถึงตัวถึงกาย สมหมายสมปอง และมี 5 - 6 คำได้แก่ คำว่า สุดจะคิดสุดจะแจ้ง แสนเหนือแสนลำบาก และสมเนื้อสมรักสมศักดิ์ เช่น แม้นถามเรื่องชูเนื้อคู่สร้าง ประเสริฐอย่างแสนดีไม่มีสอง จะสมเนื้อสมรักสมศักดิ์ครอง ไม่มีหมองคงสุขทุกเวลา (ใบที่ 23 วัดหาดเจ้าสำราญ)

6.2 คำคู่ แบบสัมผัสสระ จะมีจำนวน 9 คู่ ได้แก่ คำว่า ไสวสว่าง ถิ่นฐานบ้านสำนัก กินไม่อึมนอนไม่หลับ ผลิดอกออกผล อัดคัดขัดสน จำเพาะเหมาะสม เป็อนประอะละอะตาม ลำบากยากเข็ญ ไปดีมาดี เช่น แม้นถามถึงคนไข้เหมือนไขกบ ว่าหายวันหายคืนได้ครั้นครบ ถามหาพบลูกหนึว่าดีครั้น แม้นผู้ขอได้ที่ใบนี้ ว่าแสนดีแสนสมเป็นคมสัน คงอยู่เย็นเป็นสุขทุกคืนวัน เกษมสันแสนสมอารมณ์เอยฯ (ใบที่ 15 วัดมหาธาตุวรวิหาร)

7. การใช้คำศัพท์ที่มีความไพเราะ สละสลวย เป็นคำศัพท์ที่ไม่ยากมีการใช้คำที่หลากหลาย และเป็นคำที่แสดงอารมณ์ เช่น คำที่แสดงอารมณ์สุข หรือแสดงอารมณ์เศร้า เช่นคำว่า สุขเปรมเกษมสันต์ โศกศัลย์ เป็นต้น มีการใช้คำไวพจน์ ทำให้มีความหลากหลายในการใช้คำ เช่น ชลธาร ชลาไหล รุกชาติ พฤษชา บุปผา พิรุณ เป็นต้น มีการใช้คำศัพท์ที่ไม่ยาก สามารถแปลความหมายได้ เช่น ทรวง อุทร อูรา ยूरยาตร ฤทัย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการสรรคำที่ไพเราะ เพื่อความมีสุนทรียรสและสื่อความหมายได้เป็นอย่างดี เช่น สะพรั่ง พราวกระจ่าง กอปรกรรม โชคสุฤชดี โชติช่วง เป็นต้น เช่น ใบที่ยีสืบนี้แจ้งแกลงไซ ดังคนจรเจนนป่าพนาลัย ลัดวิถีทางในพนา ต้องโดนหนามเหนียวชืดกิดก้างกัน แต่คงดันดันไปได้ถูกทำ ไม่นานนักหนามเหนียวเกี่ยวกายา คงโคลคลาลุสมสมอารมณ์ปอง (ใบที่ 20 วัดหาดเจ้าสำราญ)

2.4 คุณค่าที่ได้รับจากเชียมซี ใบเชียมซินนอกจากจะเป็นที่พึ่งทางใจให้กับผู้เสี่ยงทายแล้ว ยังมีคุณค่าในด้านวรรณศิลป์ คุณค่าทางคติธรรมคำสอน และคุณค่าทางสังคม ที่ช่วยแนะนำแนวทางในการดำเนินชีวิตในทางที่ดี ดังนี้

1. ด้านวรรณศิลป์ เป็นศิลปะแห่งการเรียบเรียงด้วยการใช้ภาษาที่ไพเราะ สละสลวย นำอ่านรูปแบบของใบเชียมซีเป็นการสืบทอดการแต่งคำประพันธ์ร้อยกรอง ประเภทกลอนสุภาพให้คงอยู่ ซึ่งปัจจุบันจะมีความนิยมลดน้อยลง ลักษณะกลอนสุภาพในใบเชียมซีจะมีความไพเราะ ด้วยการซ้ำคำสัมผัสในทั้งสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ การใช้ความเปรียบเทียบ การใช้คำคู่และคำที่มีความไพเราะ สละสลวย ผ่งไปด้วยเนื้อหาที่ทำนายเหตุการณ์ จึงทำให้น่าสนใจเพราะเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวและเป็นสิ่งที่ผู้เสี่ยงทายอยากทราบ เช่น ใบที่ยีสืบสามความว่าเกตราใหญ่ แล้วแล่นไปในมหาซาลินธุ์ ขนบรรทุกสินค้ายู่อาเงิน ไม่หมดสิ้นมีสุขทุกคืนวัน ใครเสี่ยงได้

ใบนี่ว่าตึ๊งก ลากันจักเนื่องนองเป็นของขวัญ จะค้าขายก็มีผลดีครั้น อย่าได้พรั่นคิดความตามจิตปอง แม้นถามถึงเรื่องชู้เนื้อคู่สร้าง ประเสริฐอย่างแสนดีไม่มีสอง จะสมเนื่อสมรักสมศักดิ์ครอง ไม่มีหมองคงคู่สุขทุกเวลา ถามคนเจ็บว่าคลายคงหายขาด แต่วิวาทเรื่องความไม่งามหนา จะแพ้เขาเรายับอัปรา หนีดีกว่าพ้นชื่อนี้ตึ๊งกเอะยา (ใบที่ 23 วัดหาดเจ้าสำราญ)

2. ด้านคติธรรมคำสอน เป็นการสอดแทรกแนวคิดหรือคติธรรมทางพระพุทธศาสนา กฎแห่งกรรม ธรรมชาติของชีวิต ที่ทุกคนต้องประสบทั้งความสุขและความทุกข์ คละเคล้ากันไป จึงควรปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดี ตามแบบโบราณที่สอนมา ได้แก่ อย่าโลภมาก อย่าอยากได้ของๆ คนอื่น การคบคนอย่าดูหน้าเพียงอย่างเดียว ให้เสี้ยมเสียมตัวอย่าโอหัง ให้สงบปาก ภายใจ และละเว้นการพูดจาให้มีความขยัน นอกจากนี้ให้มีความเชื่อในเรื่องกรรมเก่า ที่มีผลตามสนอง เชื่อเรื่องชาติปางก่อนที่ทำอะไรมา ก็จะประสบผลที่ทำ เชื่อเรื่องบุญกรรมที่ทำมา มีผลทำให้ประสบเหตุการณ์ต่างๆ เมื่อเกิดก็มีดับไป ให้ผ่อนผันด้วยการแสวงหาบุญกุศล ด้วยการทำบุญ ทำทาน จะช่วยให้บรรเทาและพบกับความสุข ถ้ามีเคราะห์กรรมให้แก่ไปตามพิธี เช่น ถวายน้ำมัน ตะเกียงที่บูชา เช่น จงหมั่นเส็งเพ่งพิศพิณิจเหตุ คอยสังเกตให้ทราบอย่าหยาบหยาม เห็นดีแท้แล้วจงทำกรรมดีงาม จะสมความคิดไว้ได้สบาย เร่งรักตัวกลัวผิดคิดให้มาก สงบปากกายให้เหลือหลาย ถามถึงคนเจ็บไข้ว่าได้คลาย โรคจะหายคืนวันเป็นอันดี (ใบที่ 17 วัดโพธิ์พระไณ)

3. ด้านสังคม เป็นที่พึ่งทางจิตใจและช่วยเตือนสติไม่ให้สิ้นหวัง หากคำทำนายในทางไม่ดี ช่วยเสนอแนะเพื่อชี้แนวทางในการปฏิบัติตน เพื่อให้พ้นทุกข์ภัยที่จะเกิดขึ้น ด้วยการให้กำลังใจให้ต่อสู้หรือสิ้นหวังให้มีสติ อยากร้อนใจ การทำอะไรให้ค่อยๆ คิดให้รอบคอบ ให้รู้จักความอดทน รู้จักการรอคอย ไม่ต้องร้อนใจ มีความสามัคคี ไม่นานเรื่องร้ายๆ จะผ่อนคลายไม่พลาดปลั่ง ให้มีความขยัน การทำงานอย่าคิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย ให้ตั้งใจและทำบ่อยๆ ที่สำคัญอย่าอวดฉลาด ควรมีความเคารพผู้ใหญ่ มีอะไรให้ปรึกษาผู้ใหญ่ ฟังคำแนะนำ คำสั่ง คำสอน จะช่วยนำไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการ นับว่าเป็นการเตือนสติให้ทุกคนประพฤติดี เป็นคนดี หากทุกคนประพฤติดี สังคมส่วนรวมจะดีตามไปด้วย เช่น ใบที่ยี่สิบสองต้องฟังอย่างบังอาจ อวดฉลาดไม่ดีจะมีเวลา จะทำกิจเรื่องใดอย่าใจเบา อุดส่าห์เฝ้าเวียนหาปรึกษางาน ท่านผู้รู้ชี้แจงแสดงบท จงจำจดให้แมนเป็นแก่นสาร ผู้ใหญ่อบน้าร้อนมาก่อนกาล ถือโบราณไว้บ้างก็ยังดี (ใบที่ 22 วัดโพธิ์พระไณ)

ใบเขียนขึ้นฉบับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า ที่ช่วยสืบทอดวรรณศิลป์ คติธรรมคำสอน ให้คนปฏิบัติดี ที่จะมีผลต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม และเป็นสังคมที่ดีต่อไป

การอภิปรายผล

จากการศึกษาวรรณกรรมเขียนชื่อของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ลักษณะของวรรณกรรมเขียนชื่อของวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า จากการสำรวจวัดทุกวัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 75 วัด พบใบเขียนชื่อจำนวน 12 วัด เนื่องจากเป็นช่วงที่วัดไม่มีกิจกรรมสำคัญ จึงมิได้จัดพิมพ์ใบเขียนชื่อเพิ่มหรือส่งชื่อมาไว้ ใบเขียนชื่อจาก 12 วัด แต่ละวัดจะมี 28 ใบ รวม 336 ใบ จะมี 4 ชุด ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วิมล คำศรี (2554: 94 - 95) ที่กล่าวว่า ในเรื่องแหล่งพิมพ์ใบเขียนชื่อ มีจัดจำหน่ายในกรุงเทพฯ จะมีประมาณ 4 แหล่งหลัก โดยแต่ละโรงพิมพ์จะเก็บตัวอย่างที่มีผู้แปลไว้แล้ว ตามสถานศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ มาพิมพ์เผยแพร่และจัดจำหน่ายโดยไม่ได้ระบุที่มา ได้แก่

1.1 สำนักพิมพ์ลูก ส. ธรรมภักดี นำใบเขียนชื่อต้นฉบับมาจากวัดกัลยาณมิตร มาจัดจำหน่าย ชุดหนึ่งมี 32 ใบ

1.2 สำนักพิมพ์รุ่งเรืองสาส์น นำใบเขียนชื่อต้นฉบับมาจากวัดพนัญเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาจัดพิมพ์จำหน่าย มีจำนวน 28 ใบ

1.3 สำนักพิมพ์อำนวยการ สำนักพิมพ์ไม่ทราบว่ามีต้นฉบับมาจากที่ใด โดยพิมพ์จำหน่ายสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ชุดหนึ่งมี 28 ใบ

1.4 โรงพิมพ์ประยูร นำใบเขียนสีมาจากศาลเจ้าพ่อหลักเมือง กรุงเทพฯ มาจัดพิมพ์จำหน่าย ชุดหนึ่งมี 25 ใบ

ต้นกำเนิดจากสำนักพิมพ์หลัก 4 แห่ง ในกรุงเทพฯ นี้ ได้มีการนำไปเผยแพร่ยังจังหวัดต่างๆ หรือที่ต่อศักดิ์ เกษมสุข (2556: 127) กล่าวว่า วรรณกรรมใบเขียนสีได้รับการแปลจากบุคคลนิรนามหลากหลายสำนวน และแพร่กระจายไปยังภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ โดยลักษณะใบเขียนสีนั้นจะมี 4 ชุด แต่ละใบมีจำนวนชุดไม่เท่ากัน แต่เมื่อเปรียบเทียบตามแต่ละหมายเลขพบว่า แม้นจะมีลักษณะการเขียนต่างกัน แต่เนื้อหาจะเป็นไปในการทำงานเดียวกัน และเป็นลักษณะจัดซื้อจากโรงพิมพ์มากกว่าไปจัดพิมพ์เอง เป็นแบบจัดพิมพ์ 3 ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน มากกว่าการพิมพ์แบบภาษาไทยภาษาเดียว หรือแบบ 2 ภาษา (ภาษาไทยและภาษาจีน)

2. ในด้านรูปแบบ เนื้อหา การใช้ภาษา และคุณค่าที่ได้รับ พบว่า รูปแบบของใบเขียนสี เป็นวรรณกรรมร้อยกรอง ประเภทกลอนสุภาพ 3 – 5 บท บทหนึ่งๆ มี 12 – 20 บรรทัด บรรทัดละ 7 – 11 คำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สรียา ทับทัน (2549: 67) ที่กล่าวถึงรูปแบบการประพันธ์และจำนวนบทของใบเขียนสีว่า เป็นคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ มีสัมผัสคล้องจองตามฉันทลักษณ์ มีสัมผัสนอก สัมผัสใน คำขึ้นต้นคำประพันธ์ อาจจะมีขึ้นต้นด้วยวรรคสดับหรือวรรครับก็ได้ และจะมีจำนวน 3 – 4 บท

ด้านเนื้อหา พบว่ามี 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นทำนายนเหตุการ์ณ หรือโชคชะตาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ใน 8 ด้าน คือ ด้านโชคลาภ ญาติพี่น้อง โรคภัยไข้เจ็บ การเงิน คู่ครอง การงาน โชคร้ายและการมีบุตร ซึ่งจะมีเรื่องโชคลาภมากที่สุด และทำนายนในด้านตีมากกว่า ส่วนที่ 2 เป็นคำตักเตือน หรือคำชี้แนะแนวทางและการแก้ไข โดยภาพรวมสามารถสรุปคำทำนายนใน 3 ด้าน คือ ด้านดี ปานกลาง และไม่คอยดี ซึ่งจะทำนายนในระดับปานกลางมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านดี และไม่คอยดี โดยจะมีคำแนะนำเพื่อแก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุทธิพงษ์ นามเกิด (2549: 190) ที่พบว่าเนื้อหาในเขียนสีมีการทำนายนทั้ง 11 ด้าน ในด้านความรัก โชคลาภ คดีความ สุขภาพ บุตรธิดา หนี้สิน ของสูญหาย ญาติมิตร ศัตรู การเดินทาง การเงิน ด้านคำสอน และความเชื่อ และงานวิจัยของ สโรชา รัตนเพียร (2560: 32 - 33) ที่พบว่า คำทำนายนเขียนสีแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ คำทำนายนที่ดี ปานกลาง และไม่ตี

ด้านการใช้ภาษาพบว่า มีการใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย มีความไพเราะและสุนทรียรส ในด้านการใช้คำสัมผัสใน ที่มีสัมผัสสระมากกว่าสัมผัสพยัญชนะ การใช้ความเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมยที่ใกล้ตัว โดยมีคำเชื่อมเปรียบเทียบคำว่า “เหมือน” มากที่สุด โดยเปรียบเทียบชีวิตในทางที่ดี และเปรียบเทียบชีวิตในทางที่ไม่ดี มีการใช้คำคู่ แบบ 4 คำ และแบบสัมผัสสระที่คล้องจองกัน มีการใช้คำศัพท์ที่มีความไพเราะ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของเพ็ญศรี บุรพาวิจิตรนนท์ (2539: 95) ที่พบว่า ใบเขียนสีมีการใช้ภาพพจน์ 8 ประเภท คือ การเปรียบเทียบโดยตรง โดยนัย การกล่าวซ้ำความ การกล่าวขัดแย้งคู่ขนาน การเล่นคำ การซ้ำคำ การเล่นเสียงจังหวะ การเลียนเสียง และภาพพจน์ ที่ใช้มากที่สุด คือ การเปรียบเทียบโดยตรง หรือที่ลักษณะวิไล ภูษาวิโสธน์ (2551: 171) ที่พบว่า ใบเขียนสีมีการใช้คำดังนี้ คือ คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ คำแทรกอารมณ์ และคำสัมผัสเพื่อสื่อความหมาย ทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย การใช้คำเพื่อให้เนื้อความมีความหมายชัดเจน มีการเล่นสัมผัสเรื่องของคำ ทำให้เกิดจินตภาพและเร้าความรู้สึกได้ เกิดอรรถรสในการอ่านมากยิ่งขึ้น

ด้านคุณค่าที่ได้รับ พบว่าเป็นการสืบทอดวรรณกรรมร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพให้คงอยู่ เป็นที่พึ่งทางจิตใจให้แก่ผู้เสี่ยงทาย มีคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ ที่มีความไพเราะในด้านสัมผัสใน โดยเฉพาะสัมผัสสระ

มีเนื้อหาที่แทรกคติธรรมคำสอน แนะนำการประพฤติปฏิบัติในทางที่ดีงาม เพื่อนำไปสู่ความสุข ความสำเร็จ เพื่อเป็นคนดีและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของละออง มีเศรษฐี (2518: 218)

ที่ว่า “ใบเซียมซีแม่นเป็นเรื่องเล็ก ไม่สำคัญอะไร แต่ก็อาจถือได้ว่า เป็นสมบัติวิเศษหนึ่งของชาติ เป็นส่วนร่วมอันหนึ่งที่ควรอนุรักษ์” หรือที่กำพล แสงบุญสถิต (2557: 41) ที่กล่าวว่า เซียมซีนั้นอาจจัดได้ว่าเป็นสิ่งพิมพ์ชนิดหนึ่งที่ทำหน้าที่ให้ความรู้และคำแนะนำในการดำเนินชีวิต ให้ความหวังและความสบายใจ เพื่อการดำรงชีพ และช่วยลดความเครียดที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของชีวิตทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมไทย การไขปริศนาข้อบังคับ ข้อใจ หรือกังวลใจแก่ผู้เชื่อในคำพยากรณ์ หรือเซียมซียังช่วยถ่ายทอดวัฒนธรรม ปรัชญา หลักคิด อุดมคติ ความเชื่อ และความงามทางภาษา

จุดเด่นของใบเซียมซี จะเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นคนดี มีความขยัน มีความพากเพียร และมีจริยธรรม ที่มีคุณค่า ช่วยผดุงสังคมให้มีความสุข สงบ และร่มเย็น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในด้านการนำไปใช้

วรรณกรรมเซียมซี แม่นจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำนายโชคชะตาแต่มีคุณค่าด้านเนื้อหาสาระที่ให้ผู้เสี่ยงทายได้ระมัดระวังตนเอง อย่าตกอยู่ในความประมาท ด้วยการใช้ภาษาที่ไพเราะ ด้วยบทกลอนที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้การแต่งคำประพันธ์ของไทยได้คงอยู่ สามารถนำไปเป็นแบบอย่างและเป็นแนวทางให้เยาวชน หรือนักศึกษาได้สร้างสรรค์งานประพันธ์ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวรรณกรรมเซียมซีในเขตอำเภออื่นๆ ให้ครบทั้ง 8 อำเภอในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับใบเซียมซีในจังหวัดเพชรบุรีให้ครบถ้วนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กำพล แสงบุญสถิต. (2557). ใบเซียมซีสื่อสุขภาพ: วาทกรรมวิเคราะห์. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยรังสิต**, 9-10(16-17): มกราคม-ธันวาคม 2557.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2517). **วรรณกรรมไทย**. พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- จินตนา ธันวานิชวัฒน์. (2542). ภาษาเซียมซี. **วารสารอักษรศาสตร์**, 28(ฉบับพิเศษ): 124-150.
- ชาคริต อนันทรavn. (2539). **วรรณกรรมเซียมซี**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ดรุณี เดชานุสรณ์. (2541). **วิเคราะห์ศาสตร์และเซียมซีที่พบในจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลตะวันตก**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ต่อศักดิ์ เกษมสุข. (2556). **วรรณกรรมใบเซียมซีไทยและลาว**. **วารสารบัณฑิตศึกษา**, 12(56): มกราคม – มีนาคม 2558..
- พรทิพย์ ไวแสง. (2535). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมที่ปรากฏในคำทำนายของใบเซียมซี**. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพ็ญศรี บุรพาวิจิตรนนท์. (2539). **วิเคราะห์ภาพพจน์ เนื้อหา และความเชื่อจากใบเซียมซีของวัดในภาคเหนือ**. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พระมหาวรพจน์คัมภีร์ปัญญา ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดมหาธาตุวรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี, สัมภาษณ์ เมื่อ 3 มิถุนายน 2564.
- ปิยามาศ กังวานกิจไพศาล. (2550). **การเสียดเซียมซี : พิธีกรรมแห่งการสื่อสารความหมาย**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ประยงค์ อนันท์วงศ์. (2526). แลหลังจีน. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา. (2561). ภาษาไทย 2 : การประพันธ์ไทย. กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์.
- มะลิ จรุงเกียรติ. (2549). การศึกษาวรรณกรรมใบเซียมซีของวัดในจังหวัดภาคกลาง. สารนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2561). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 มกราคม
2554. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน 2556.
- ละออง มีเศรษฐี. (2528). ชุมนุมวรรณกรรมทำนายของโหร กวีไทย. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ลักษณะวีโล ภูษาวิโคธน์. (2550). เซียมซี การใช้คำ สำนวน และโวหารภาพพจน์. วารสารภาษาไทยและ
วัฒนธรรมไทย. 2(1): ธันวาคม – พฤษภาคม.
- _____. (2551). ศึกษาการใช้ภาษาและเนื้อหาในใบเซียมซี. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิมล คำศรี. (2554). วรณกรรมใบเซียมซีเมืองนครศรีธรรมราช: การศึกษาเชิงวิเคราะห์. ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- วิเชียร เกษประทุม. (2541). ลักษณะคำประพันธ์ไทย. กรุงเทพฯ: บริษัทวิสิทธิ์พัฒนาจำกัด.
- วาสนา บุญสม. (2541). กลอนเซียมซี เสี่ยงทาย. ความรู้คือประทีป, 2(เมษายน-มิถุนายน 2541).
- สมาน สุดโต. (2563). วัดกัลยาณมิตรเป็นต้นแบบเซียมซีในสำนักต่างๆ. คันเมื่อ มกราคม 14, 2563, จาก
Post Today.
- สรียา ทับทัน. (2549). เซียมซีอิเล็กทรอนิกส์: นวัตกรรมใหม่ บนรากฐานของความเชื่อเดิม.
วารสารสุโขทัยธรรมราชา, 19(2): กรกฎาคม-ธันวาคม 2549.
- สโรชา รัตนเพียร. (2560). บทวิเคราะห์คำทำนายเซียมซีในบริบทสังคมไทย. วารสารมนุษยศาสตร์
สังคมศาสตร์. 34(1): มกราคม-เมษายน 2560.
- สุทธิพงษ์ นามเกิด. (2549). โวหาร ภาพพจน์ เนื้อหา และความเชื่อที่ปรากฏในใบเซียมซี ในอำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุปรียา หัสชู. (2553). ลักษณะพิธีกรรม ความหมายเรื่องความศักดิ์สิทธิ์และบทบาทของเซียมซีในสื่อ
ออนไลน์. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเพชรบุรี. (2563). ข้อมูลวัดและเจ้าอาวาสจังหวัดเพชรบุรี. เพชรบุรี:
สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเพชรบุรี.
- หลง ใส่ลายสือ. (2545). คนเล็กๆ ผู้ให้กำเนิดเซียมซี ภาษาไทยคำกลอน. ศิลปวัฒนธรรม, 11(กันยายน): 45-46.
- องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2563). “ลองไปเสี่ยง” “เซียมซี” (Omikujji) ที่วัดและศาล
เจ้าก้นเกอะ. คันเมื่อ มกราคม 14, 2563, จาก <http://www.jnto.or.th/e-newsletter-subscribe/>.
- Lostatas 89. (2563). เซียมซี ความเชื่อที่มาจากการเสี่ยงทาย. คันเมื่อ มกราคม 14, 2563, จาก
Wecomics.in.th.